

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

– Biz ýurdumyzda öndürilýän harytlaryň daşary ýurtlara iberilýän möçberlerini artdyrmalydyrys. Gyzyklanma bildirýän ähli daşary ýurtly hyzmatdaşlarymyz bilen daşary ykdysady gatnaşyklarymyz giňeltmelidir.

Biznes reklama

04.12.2023. Duşenbe. №49 (1304). Hepdelik gazet. Möçberi 16 sahpa. 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bäri çykýar. Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi

Hormatly Prezidentimiz BMG-niň Howanyň üýtgemegi baradaky Çarçuwaly konwensiýasyna gatnaşygy taraplaryň maslahatyna gatnaşdy

1-nji dekabrdan hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Birleşen Milletler Guramasynyň Howanyň üýtgemegi baradaky Çarçuwaly konwensiýasyna gatnaşygy taraplaryň 28-nji maslahatyna (COP-28) gatnaşmak üçin Birleşen Arap Emirliklerine iş sapary bilen ugrady. Döwlet Baştutanymyzy Aşgabadyň Halkara howa menzilinden resmi adamlar ugratdylar.

Howa menziline hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň BAE-niň Türkmenistandaky ilçihanasyň wekili bilen bolan duşuşygynyň barsynda ähli ugurlar boýunça okgunly ösýän döwletara gatnaşyklaryň dostlukly, netijeli häsiýeti kanagatlanma bilen bel-lenildi.

Hormatly Prezidentimiziň uçary Dubaýa çenli uçuşy amala aşyryp, Şeýh Maktum adyndaky Halkara howa menziline gondy. Howa menziline döwlet Baştutanymyzy resmi adamlar garşyladylar.

BMG-niň Howanyň üýtgemegi baradaky Çarçuwaly konwensiýasyna gatnaşygy taraplaryň 28-nji maslahaty Dubaýda şu ýylyň 30-njy

noýabryndan 12-nji dekabryna çenli geçirilýär. Soňra hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow «Dubai EXPO City» toplumyna tarap ugrady.

«Dubai EXPO City» toplumyna gelende, hormatly Prezidentimizi Birleşen Arap Emirlikleriniň Prezidenti Şeýh Mohammed bin Zaýed Al Nahaýýan we Birleşen Milletler Guramasynyň Baş sekretary Antoniu Guterriş mähirli garşyladylar.

«COP-28» maslahatyna gatnaşyjylaryň bilelikdäki resmi surata düşmek dabarasyndan soňra, Bütindünýä howa sammitiniň açylyş dabarasy boldy.

Birleşen Arap Emirlikleriniň Prezidenti Şeýh Mohammed bin Zaýed Al Nahaýýan gutlag sözünde belent mertebeli myhmanlara sammite gatnaşandyklary üçin hoşallyk bildirdi. Onuň gün tertibine tutuş adamzat üçin aýratyn ähmiýete eýe bolan meseleler girizildi. BAE-niň Prezidenti «COP-28» maslahatynyň häzirkä döwürüň esasy wehimleriniň birine garşy durmakda tagallalary birleşdirmäge hyzmat etjekdigine ynam bildirip, ählumumy howa

meselelerini çözmäge niýetlenen täze gaznanyň döredilýändigini habar berdi.

Soňra Birleşen Milletler Guramasynyň Baş sekretary Antoniu Guterriş sammite gatnaşyjylara ýüzlendi. Ol dünýä bileleşigini howanyň üýtgemegine garşy göreşmek boýunça toparlaýyn hereketleri çaltlandyrmaga çagyrdy. Ýer ýüzüniň ähli döwletlerini we halklaryny tolgundyryan howa meselesi bilen baglanyşykly kynçylyklary ýeňip geçmek boýunça halkara hyzmatdaşlygy işjeňleşdirmekte «COP-28» maslahatynyň wajypdygy nygtaldy.

Forumda döwlet Baştutanymyzy ýurdumyzyň garaýyşlaryny beýan etdi.

Hormatly Prezidentimiz çykyşynyň başynda sammite gatnaşyjylara ýüzlenip, Birleşen Arap Emirlikleriniň ýolbaşçylaryna we Hökümetine myhmansöýerlik, netijeli işlemek babatda döredilen mümkinçilikler üçin minnetdarlyk bildirdi.

Ýurdumyzyň Merkezi Aziýada howa meselelerini çözmek boýunça köp ýyllaryň dowamynda ilerledýän giň halkara hyzmatdaşlygy bilen baglylykda, şu ýylyň 13-nji

noýabrynda sebit maksatnamalaryny işläp taýýarlamak üçin Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak ministrligi bilen BMG-niň Daşky gurşaw boýunça maksatnamasynyň arasynda özara düşünişmek hakynda Ähtnama gol çekilendigini bellemek möhümdir diýip, hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow aýtdy. Şol sebit maksatnamalary bolsa howa tehnologiýalaryny Türkmenistana we Merkezi Aziýanyň döwletlerine geçirmäge gönükdirilendir. Türkmen tarapy bu resminama Türkmenistanda BMG-niň Merkezi Aziýada howanyň üýtgemegi bilen bagly tehnologiýalaryny sebit merkezini açmak baradaky meselä jikme-jik garamak üçin ilkinji ädim hem-de düýpli hukuk şerti hökmünde garaýar. Şeýlelikde, 80 milliona golaý ilatly, täsin tebigy serişdelere, biodürlülige eýe bolan, şol bir wagtyň özünde, düýpli ekologik wehimleriň zolagynda ýerleşýän sebit üçin BMG-niň ýöriteleşdirilen merkezini döretmek baradaky ýurdumyzyň başlangyjy bu gün aýdyň mümkinçiliklere eýe bolýar.

Ählumumy azyk howpsuzlygyny üpjün etmek babatda howanyň üýtgemeginiň täsiriniň örän uludygyny nazara almak bilen, Türkmenistan Durnukly oba hojalygy, durnukly azyk ulgamlary we howanyň üýtgemegine garşy göreşmek boýunça Emirlikler Jarnamasyny doly goldaýar diýip, hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow aýtdy. Türkmenistan howanyň üýtgemegine garşy göreşmek ulgamynyň milli Hökümetleriň we ýerli häkimiýetleriň arasynda utgaşykly hereketiň möhümdigini yk-rar etmek bilen, Howanyň üýtgemegine garşy göreşmek boýunça belent maksatly, köp derejeli hyzmatdaşlyk üçin «COP-28» koalisiýasyny döretmek hakyndaky başlangyjy goldamaga taýýardy.

Türkmenistanyň milli bähbitlerini nazara alyp, Emirlikler Jarnamasynyň maksatlaryna ýetmek üçin gyzyklanma bildirýän taraplaryň ählisi bilen oba hojalygy, ekologiya, energetika, maliýe, saglygy goraýyş ulgamlarynda sebit we ählumumy derejede hyzmatdaşlygy mundan beýläk-de pugtalandyrmaga taýýardyrys diýip, döwlet Baştutanymyzy aýtdy we çykyşynyň ahyrynda maslahata gatnaşyjylara üns berip diňlädikleri üçin minnetdarlyk bildirip, hemmelere netijeli işlemegi arzuw etdi.

Plenar mejlislerde halkara hyzmatdaşlygyny giň ugurlaryny öz içine alýan gün tertibiniň meseleleri boýunça netijeli pikir alyşmalaryň barsynda sammite gatnaşyjylar dünýäniň howpsuzlygynyň we sagdyn geljeginiň bähbidine wajyp wezipeleri çözmäge ylaşykly çemeleşmeleri işläp taýýarlamakda tagallalary birleşdirmeginiň zerurdygyny nygtadylar.

Şol gün «COP-28» maslahatynyň çäklerinde hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow BMG-niň Daşky gurşaw boýunça maksatnamasynyň (YUNEP) Ýerine ýetiriji direktory, BMG-niň Baş sekretarynyň orunbasary hany Inger Andersen bilen duşuşdy.

Şeýlelikde, hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň Bütindünýä howa sammitine gatnaşmagy Bitarap Türkmenistanyň dünýä bileleşiginiň önünde öz üstüne alan borçnamalaryny ýerine ýetirmäge ygrarlydygyny ýene-de bir gezek aýdyňlygy bilen görkezdi. Çünki Ýer biziň umumy öýümidir. Biz ony geljek nesiller üçin aýawly saklamalydyrys. Ýurdumyz örän wajyp wezipeleri çözmekde halkara hyzmatdaşlygy ösdürmäge ýardam bermäge çalşyp, bilelikdäki ylaşykly hereketleri pugtalandyrmaga anyk goşandyny goşýar. Tutuş adamzadyň geljegi bolsa şol hereketlere baglydyr.

Şol gün ýurdumyzyň wekiliýetiniň agzalary «COP-28» maslahatynyň çäklerinde geçirilýän we azyk üpjünçilik ulgamyny, daşky gurşawy goramagyň maliýeleşdirilmegini özgertmek, howa şertlerini nazara almak bilen, ekologik ulganda halkara hyzmatdaşlygy ösdürmek meselelerine bagyşlanan çärelerе gatnaşdylar.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanylady).

Syýasat

www.br.com.tm

Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň mejlisi

30-njy noýabrda hormatly Prezidentimiz Ministrler Kabinetiniň sanly ulgam arkaly nobatdaky mejlisini geçirdi. Onuň gün tertibine ýurdumyzy durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň möhüm wezipeleri, birnäçe resminamalaryň taslamalary, şeýle hem beýleki meseleler girizildi.

Ilki bilen, Mejlisiň Başlygy D.Gulmanowa Milli parlamentiniň ýedinji çagyrylyşynyň dördünjü maslahatynyň netijeleri barada maglumat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary H.Geldimyradow ýurdumyzyň baş maliýe meýilnamasynyň serişdelerini artdyrmak boýunça görülyän çäreler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Amanow «Türkmengaz» döwlet konserniniň gaz gysyjy desgalarynda düýpli abatlaýyş işlerini geçirmek boýunça görülyän çäreler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary T.Atahallyýew ýurdumyzyň welaýatlarynda möwsümleýin oba hojalyk işleriniň alnyp barlyşy barada hasabat berdi.

Soňra Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Annamammedow Aşgabat şäherini yzygiderli ösdürmäge we halkymyzyň ýaşayyş-durmuş derejesini has-da ýokarlandyrmaga gönükdirilen maksatnamalary üstünlikli durmuşa geçirmek boýunça alnyp barylýan giň gerimli işler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Atdayew söwda toplumu tarapyndan Halkara Bitaraplyk güni we Taze ýyl baýramy mynasybetli geçirilýän işler barada hasabat berdi. Şunuň bilen baglylykda, wise-premyer ilatynyň dürli görnüşli önümlere bolan isleglerini kanagatlandyrmak maksady bilen, paýtagtymyza, Arkadag şäherinde we welaýatlarda 5-nji dekabrdan başlap baýramçylyk söwdasyny guramak, meýilleşdirilen çäreleriň çäklerinde söwda we beýleki hyzmatlary hödürlemek boýunça degişli işleriň alnyp barylýandygyny aýtdy.

Döwlet Baştutanymyz hasabaty diňläp, Halkara Bitaraplyk güni we Taze ýyl baýramçylygy mynasybetli göçme söwda nokatlarynyň guralmagynyň möhümdigine ünsi çekdi. Olarda raýatlarymyzyň baýramçylyk saçaklaryny naz-nygmatlar bilen bezemegi üçin dürli

görnüşli harytlar bolmalydyr diýip, hormatly Prezidentimiz aýtdy we wise-premyere birnäçe anyk tabşyryklary berdi.

Mejlisiň dowamynda şu ýylyň 6 — 8-nji dekabry aralygynda Aşgabatda Ykdysady hyzmatdaşlyk boýunça hökümetara türkmen-türk toparynyň ýedinji mejlisini, Türkiýe Respublikasynyň eksport harytlarynyň sergisini hem-de onuň çäklerinde Türkmen-türk işewürlük maslahatyny geçirmäge görülyän taýýarlyk barada hasabat berildi. Bellenilişi ýaly, sergä doganlyk ýurduň dürli ugurlarda iş alyp barýan kompaniýalarynyň 100-e golaýynyň gatnaşmagy göz önünde tutulýar. Gatnaşyjy kompaniýalar, esasan, senagat ugurly kärhanalar üçin tehnologiýa enjamlary, gurluşyk we oba hojalyk tehnikalaryny, suw arassalaýjy, üpjünçilik ulgamynyň enjamlaryny, binalaryň ýyladyş, howalandyryş we sowadyş ulgamlaryny, barlaghana enjamlaryny, oý hojalyk tehnikalarynyň dürli görnüşlerini, ýuwujy serişdeleri öndürmek, bank, saglygy goraýyş, bilim edaralarynyň enjam üpjünçiligi ugurlarynda iş alyp barýarlar.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, Türkiýe Respublikasynyň biziň ýakyn hyzmatdaşymyz bolup durýandygyny nygtaý, wise-premyere bu ýurduň eksport harytlarynyň sergisine we işewürlük maslahatyna talabalaýyk taýýarlyk görmegi tabşyrdy.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary M.Mammedowa «Asyrlaryň yzlyry» atly halkara ylmy ýygyndyny neşir etmek boýunça alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary N.Amanepesow bilim edaralarynyň hereket etmeginiň şertlerini has-da kämilleşdirmek maksady bilen, bilim işine döwlet akkreditasiýasy amallaryny ornaşdyrmak boýunça alnyp barylýan işler barada hasabat berdi. Ýurdumyzy durmuş-ykdysady taýdan ösdürmäge gönükdirilen maksatnamalarda kesgitlenen wezipelere laýyklykda, bilim edaralaryny akkreditirlemegiň milli ulgamyny döretmek, ýokary hünär bilimi edaralarynyň halkara reýtingine goşulmagy üçin guramaçylyk işlerini alyp barmak meýilleşdirilýär.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, daşary işler ministri R.Meredow Türkmenistanyň Bitaraplygynyň 28 ýyllyk baýramy mynasybetli geçiriljek çärelere görülyän taýýarlyk barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň ýanyndaky Ulag we kommunikasiýalar agentliginiň Baş direktory M.Çakyýew Türkmenistanyň raýat awiasiyasynyň awiasiya howpsuzlygyny üpjün etmegiň Döwlet maksatnamasyny tassyklamak hem-de Türkmenistanyň raýat awiasiyasynyň awiasiya howpsuzlygy boýunça pudagara toparý döretmek boýunça görülyän çäreler barada hasabat berdi.

Soňra hormatly Prezidentimiz Ministrler Kabinetiniň agzalaryna ýüzlenip, şu ýyl ýurdumyzyň ýaşlarynyň durmuşynda ýatdan çyk-majak ençeme çäreleriň geçirilendigini belledi. Ýakyn döwürde guralan Kuraş boýunça dünýä çempionatynda hem biziň türgenlerimiz şowly çykyş edip, gowy netijeleri gazandylar, baýrakly orunlara, köp sanly medallara mynasyp boldular.

Ýylyň ahyrynda ýaşlaryň dabaraly maslahaty we sergisi geçiriler. Bu dabarada ýylyň dowamynda ýurdumyza hem-de daşary ýurtlarda goşan ýaşlarymyzyň gazanan üstünlikleriniň jemini jemläriz diýip, döwlet Baştutanymyz belledi.

Şunuň bilen baglylykda, wise-premyer N.Amanepesowa, Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasarlaryna guramaçylyk toparynda ýaşlarymyzy çeken zähmetine, gazanan üstünliklerine görä sylalamak meselesine seretmek we degişli teklipleri taýýarlamak tabşyryldy. Şeýle-de bu dabaraly maslahaty hem-de serginini ýokary guramaçylyk derejesinde guramak boýunça degişli işleri geçirmek barada görkezme berildi.

Mejlisde döwlet durmuşyna degişli başga-da birnäçe möhüm meselelere garalýdy we olar boýunça degişli çözümler kabul edildi.

Hormatly Prezidentimiz sanly ulgam arkaly geçirilen Ministrler Kabinetiniň mejlisini jemläp, hemmelere berk jan saglyk, maşgala abadçylygyny, berkarar Watanymyzyň gülläp ösmegi ugrunda alyp barýan işlerinde üstünlikleri arzuw etdi.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanylady).

HALKARA SERGI

Aşgabatda Türkiýe Respublikasynyň eksport harytlarynyň sergisi geçiriler

Häzirki wagtda 2023-nji ýylyň 6 — 8-nji dekabry aralygynda Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň binasynda geçiriljek Türkiýe Respublikasynyň eksport harytlarynyň sergisini guramaçylykly geçirmek boýunça degişli işler alnyp barylýar.

30-njy noýabrda Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň sanly ulgam arkaly geçirilen nobatdaky mejlisinde bu barada hormatly Prezidentimiz Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Atdayew hasabat berdi. Hasabatda şu ýylyň 6 — 8-nji dekabry aralygynda Aşgabatda Ykdysady hyzmatdaşlyk boýunça hökümetara türkmen-türk toparynyň ýedinji mejlisini, Türkiýe Respublikasynyň eksport harytlarynyň sergisini hem-de onuň çäklerinde Türkmen-türk işewürlük maslahatyny geçirmäge görülyän taýýarlyk barada aýdyldy.

Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň döwrebap binasynda geçiriljek sergä doganlyk ýurduň dürli ugurlarda iş alyp barýan kompaniýalarynyň 100-e golaýynyň gatnaşmagy göz önünde tutulýar. Sergide senagat ugurly kärhanalar üçin tehnologiýa enjamlary, gurluşyk we oba hojalyk tehnikalaryny, suw arassalaýjy, üpjünçilik ulgamynyň enjamlaryny, binalaryň ýyladyş, howalandyryş we sowadyş ulgamlaryny, barlaghana enjamlaryny, oý hojalyk tehnikalarynyň dürli görnüşlerini, ýuwujy serişdeleri öndürmek, bank, saglygy goraýyş, bilim edaralarynyň enjam üpjünçiligi ugurlarynda iş alyp barýan kompaniýalar öz önümleri we harytlary bilen çykyş ederler.

Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň Metbugat gullugy.

SPORT

Kuraş boýunça XIV dünýä çempionaty Türkmenistanyň sport abraýyny ýene bir gez belende galdyrdy

Aşgabatda geçirilen Kuraş boýunça XIV dünýä çempionatynda 4 yklymyň 45 ýurdundan 181 türgen erkekleriň arasynda 7, zenanlaryň arasynda 8 agram derejesinde medallaryň 15 toplumu ugrunda göreş alyp bardylar. Guwandyrjy tarapy, şol 15 agramyň ählisinde hem türkmen türgenleri hormat münberinden orun almagy başardylar. Şeýlelikde, Türkmenistanyň ýygındysy 15 medal bilen gazanylman medallaryň sany boýunça birinji, ýygındylaryň arasyndaky umumy bäsleşikde bolsa kuraşyň watany Özbegistandan soňra ikinji orny eýeledi. Has takygy, türkmenistanly päwanlar 5 altyn, 6 kümüş we 4 bürünç medala mynasyp boldular. Olaryň hatarynda Daýanç Omirow, Wepa Awlyakulyýew, Sabina Kadyrowa, Dinara Rozykulowa, Mariýa Lohowa ýaly päwanlarymyz dünýä çempiony bolmagy başardylar. Jahan Mammedowa, Sabina Agajanowa, Şatlyk Jumanyýazow, Aýşirin Haýdarowa, Aýnur Amanowa, Sanjar Abdyrachmanow ýaly kuraşçylarymyz bolsa hormat münberiniň ikinji basgançagyndan ýer aldylar. Gülşat Annaýewa, Sapa Sapaýew, Ruslan

Esgerow, Döwlet Hemrakulyýew dagy bolsa, bürünç medal bilen sylaglandylar. Şunlukda türkmen ýygındysy kuraş boýunça dünýä çempionatynyň taryhynda iň oňat netijesini görkezdi. Munuň özi bolsa ýurdumyza Arkadagly Gahryman Serdarymyz tarapyndan ýokary derejeli sport bilen meşgullanmaga ähli şertleriň döredilýändigine doly şaýatlyk edýär.

2023-nji ýylyň dünýä çempionatynyň dowam edýän günlerinde IKA-nyň kongresi hem geçirildi. Oňa Aziýadan, Afrikadan, Ýewropadan, şeýle hem Günorta we Demirgazyk Amerikadan 53 ýurduň wekiliýeti gatnaşdy.

Mundan başga-da, 29-njy noýabrda «Sport» myhmanhanasynyň mejlisler zalynda Kuraş boýunça XIV dünýä çempionatynyň jemlerine bagyşlanan mediaforum geçirildi. Forumyň dowamynda çykyş eden Halkara kuraş assosiasiýasynyň prezidenti Haýder Farman çempionatnyň uly üstünliklere beslenendigini belläp, hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowa we türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly

Berdimuhamedowa geljekki hyzmatdaşlyk hem-de netijeli gatnaşyklary üçin täze meýdança öwürülen bu ägirt uly çäräniň üstünlikli geçirilmegine goşan goşantlary üçin aýratyn hoşallyk bildirip, Kuraş boýunça XIV dünýä çempionatynyň dowamynda ähli gulluklaryň iň ýokary derejede işländigini nygtady. Şu ýerde şeýle gulluklaryň hatarynda ýaryşyň dowamynda tällimçilere, türgenlere lukmançylyk kömegini bermekde sähelçe-de bolsa goşant goşandygymyz bizi hem buýsandyryýar.

Ýurdumyzyň sport abraýyny halkara giňişlikde belende galdyrmakda uly tagallalary edýän Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň, Gahryman Arkadagymyzyň janlary sag, belent başlary aman bolsun! Goý, türkmen türgenleriniň dünýä we yklym derejeli ýaryşlardaky ýeňişleri dowamat dowam bolsun!

Döwran MAŞADOW,
Enäniň we çaganyň saglygyny goraýyş ylmy-kliniki merkeziniň iç keselleri bölüminiň ylmy işgäri.

Biznes reklama

Halkara sergi

www.br.com.tm

Ýurdumyzda ilkinji gezek: «Agro-Pak Türkmenistan — 2023»

28 — 30-njy noýabr aralygynda paýtagtymyzdaky Söwda-senagat edarasyna azyk önümçiligi niň döwrebap tehnologiýalarynyň «Agro-Pak Türkmenistan — 2023» ady bilen azyk, gaplama we oba hojalyk önümleriniň halkara sergisi geçirildi. Bu sergi Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasyna bilen Türkiýäniň «Sofuar» kompaniýasy tarapyndan guraldy.

Serginiň açylyş dabarasyna Hökümet agzalary, ministrlikleriň we pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň, daşary ýurtlaryň Türkmenistandaky diplomatik wekilhanalarynyň, jemgyýetçilik guramalarynyň we köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň ýolbaşçylarydyr wekilleri gatnaşdylar.

Hormatly Prezidentimiziň iberen Gutlagyndan badalga alan halkara sergisiniň açylyş dabarasyna döredijilik toparlarynyň hem-de ýaş skripkaçlarynyň ýerine ýetirmeginde aýdym-sazly çykyşlary bilen utgaşdy.

Türkmenistanyň Oba hojalyk, Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň bir hatarda, Azerbaýjandan, Eýrandan, Germaniýadan, Moldowadan, Niderlandlar Patyşalygyndan, Russiýadan, Türkiýeden we Özbegistandan gatnaşyjylar halkara sergide öz diwarlyklaryny ýerleşdirdiler.

Innowasion tehnologiýalara we nou-haulara aýratyn orun berlen bu gezekki sergide Türkiýäniň kompaniýalary dürli gaplaýjy maşynlaryny, iým garmak üçin gurallaryny, ekýan, ýygýan, ideg ediji tehnikalary, ösümlik ýagyny işläp çykarýan maşynlary, guradyjy ulgamlaryny, şol sanda rusiýaly telekeçiler ýyladyşhanalaryny, maldarçylyk hojalyklarynyň gurluşygynda ulanylýan häzirkizaman gurluşlary we ekologiýa babatda alyp barýan işleri bilen sergä gatnaşyjylary tanşdyrdylar.

Türkmenistanda ilkinji gezek ýaýbaňlandyrylan bu gözden geçirilişde ýurdumyzyň we daşary ýurt kompaniýalarynyň, hususy telekeçileriň 90-a golaýy öz önümlerini görkezdiler.

Azyk we gaplama önümçiligine, hil-standart, dünýä tejribesiniň soňky gazananlaryna ba-

gyslanan sergide türkmen hususyýetçileri-de öz diwarlyklaryny ýaýbaňlandyrdylar. Olardan «Lebiz plastik», «Ýedidogan Nur», «Garagum», «Toprak» kärhanalary öz öndürýän gaplama önümlerini görkezdiler. Şeýle-de bu ýerde hususy pudagyň azyk önümçiligini ýaýbaňlandyran pawilyonlara aýratyn orun berildi. Olardan halkyň söýgüsini gazanmagy başaran konditer, süýt we süýt önümlerini öndürýän «Täze Aý», «Kilwan», «Bars», «Hasar», «Altyn şöhle», «Mekan», «Erteki» «Sahabatly», şeýle-de arassa agyz suw, ter gök-bakja, dürli miwe şerbetlerinden köp görnüşli önümleri öndürýän «Arçalyk», «Sada suw», «Parahat» hususy kärhanasynyň belli «Joş», «Eçil» haryt nyşanly kärhanalaryny agzamak bolar.

Halkara oba hojalygyna ykdysadyýetiň soňky gazananlaryny durmuşa geçirmekde uly itergileri berjek bu gezekki gözden geçiriliş halkymyzyň ýaşayş-durmuş derejesiniň has-da gowulanmagyna gönükdirilendir.

Hydyr TAÝMAZOW, «Toprak» hojalyk jemgyýetiniň satyş bölüminiň menejeri:

— «Toprak» hojalyk jemgyýeti ýurdumyzda öndebaryjy kagyzy we gasyňlanan karton önümlerini öndürýäniň biri hökmünde bellidir. Kärhanamyznyň kagyzy gaýtadan işleýän üç sany zawody bar. Olarda dokma, azyk senagaty hem-de beýleki ugurlara niýetlenen «NowaEko» haryt nyşanly üç gatly, şeýle hem bir gatly gaplama we çap önümleri öndürülýär. Önümlerimiziň görnüşleri barada aýdanymyzda, olar müşderileriň buýurmalaryna görä üýtgäp durýar. Ýaňy-ýakynda «Toprak» hojalyk jemgyýeti «nowa» ady bilen A1, A2, A3, A4 formatdaky ýazuw kagyzlarynyň önümçiligini ýola goýdy.

Soňky ýyllarda ýurdumyzda hereket edýän hususy pudaklaryň aglabasy biziň esasy hyzmatdaşlarymyza öwürüldi. Häzirkiz wagtda kärhanamyz Ýewropa ýurtlaryna önümlerimiziň eksportuny ýola goýmak ugrundan birnäçe işeri alyp baryar.

Konstantin MURASOW, Russiýanyň «Wokrug sweta» kofe kompaniýasynyň eksport boýunça direktory:

— Biziň kompaniýamyz Türkmenistanda geçirilýän sergilere birinji gezek gatnaşar. 20 ýyldan bäri hereket edýän kompaniýamyznyň üç sany uly zawody bar. Olaryň ikisi Russiýada, biri bolsa Belarus Respublikasynda ýerleşýär. Kompaniýamyz kofedir çay, kisel, kakao, kokteýl içgileriniňdir keksiň, blinçikleriň gury, ýarym taýýar görmüşlerini öndürýär. Has takygy, önümçiligimizde harytlaryň 15 — 17 görnüşü bar. Önümlerimiz üçin çig mallaryň ahlisini öz ýurdumyzdan alýarys.

«Wokrug sweta» kofe kompaniýasynyň önümlerini häzirkiz wagtda 15 ýurtda eksport edýär. Şolaryň hatarynda Türkmenistan hem esasy hyzmatdaşlarymyzyň biridir. Eksport ýaýrawynyň çägi geljekde has-da giňär.

den peýdalanylýandygyny, şeýle-de gurluşyk, dokma senagaty, aragatnaşyk, oba hojalygy ýaly geljeği uly ugurlaryň ösdürilýändigini belläp, bu ugurdaky hyzmatdaşlygyň gerimini mundan beýläk-de has giňeltmek babatynda maslahatlaşdylar. Şunda geçirilýän işewürlik maslahatlaryň, işewür toparlaryň arasyndaky gepleşikleri, sergileri we beýleki çäreleri ýygjamlaşdyrmagyň iki tarap üçin hem peýdaly boljakdygyna üns berildi.

Netijeli hyzmatdaşlyga gönükdirilen ikitaraplaýyn maslahatlardyr duşuşyklar milli ykdysadyetimiziň mundan beýläk-de ösmegine täze ýollary açar.

Sahypany taýýarlan: **Sadap MUHAMOWA**, «Biznes reklama».

Ähmiýetli hyzmatdaşlyk

Halkara serginiň birinji günü Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasyna Ykdysady hyzmatdaşlyk boýunça hökümetara türkmen-azerbaýjan toparynyň ýedinji mejlisi hem-de Türkmen-azerbaýjan işewürlik maslahaty geçirildi.

Oňa gatnaşmak üçin Azerbaýjanyň ykdysadyýet ministri Mikail Jabbarowyň ýolbaşçylygyndaky wekilýet ýurdumyza geldi. Onda Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasy B. Atadýew, Azerbaýjanyň ykdysadyýet ministri Mikail Jabbarow, şeýle-de ikitaraplaýyn söwdany ösdürmekde hyzmatdaşlyk, nebitgaz we elektrik energiýasy pudaklaryndaky mümkinçilikler babatynda iki tarapyň deňişli ýolbaşçylary çykyş etdiler.

Türkmen tarapyň çykyşlarynda hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda durmuşa geçirilýän durmuş-ykdysady ösüşi gönükdirilen giň gerimli maksatnamalaryň düýp mazmuny, milli ykdysadyýetimizi diwersifikasiýalaşdyrmak we sanlylaşdyrmak boýunça amala aşyrylýan özgert-

meler, iki döwletiň özara hyzmatdaşlygyny giňeltmek üçin uly mümkinçilikleriň döredilýändigini barada giňişleýin gürrüň edildi.

Ikitaraplaýyn geçirilen bu duşuşykda iki ýurduň Prezidentleri Serdar Berdimuhamedowyň we Ilham Aliýewiň arasyndaky özara ynanyşykly gatnaşyklaryň syýasy-diplomatik, söwda-ykdy-

sady, medeni-ynsanperwer ugurlarda yzygiderli ösdürilmegi ugrundan amala aşyrylýan işler dogrusynda aýratyn durulup geçildi.

Taraplar iki döwletiň arasyndaky dostluk köprüsi bolan Hazar deňziniň uly mümkinçiliklerin-

Gümrük gullugynyň habarlary

www.br.com.tm

SANLY ULGAM

Gümrük edaralarynda sanly maglumat ulgamlary bilen tanyşmaga niýetlenen monitorlar ornaşdyryldy

Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň hem-de türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň taýsyz tagallalary bilen ýurdumyza üstaşyr ulag geçirijiligi ýokarlandyrmak we halkara logistika ulgamyny ösdürmek boýunça toplumlaýyn işler durmuşa geçirilýär. Türkmenistanyň yklymara ulag ýollarynyň geografik taýdan amatly çatrygynda ýerleşmegi ýurdumyzyň Ýewraziýa döwletleri bilen özara bähbitli gatnaşyklary ösdürmäge, şonuň ýaly-da milli ulag-aragatnaşyk ulgamyny netijeli we amatly peýdalanmaga giň mümkinçilik berýär. Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugy tarapyndan hem ýurdumyzyň gümrük serhedinden ulaglaryň we ýükleriň geçirilmegini çaltlandyrylmagyna ýardam berýän şertleri döretmek boýunça döwrebap işler alnyp barylýar. Gümrük edaralary tarapyndan amala aşyrylýan işleri has-da ýokarlandyrmaga, ýurdumyzyň ulag üstaşyr geçirijilik

mümkinçiliklerini artdyrmaga we harytlary daşyýy taraplara has-da amatlyklary döretmekde gümrük nokatlaryna ornaşdyrylýan sanly mümkinçilikler özüniň oňyn netijelerini berýär. Soňky ýyllarda gümrük nokatlarynda sanly hyzmatlaryň mümkinçilikleri has-da ýokarlanýar. Biz munuň aýdyň subutnamasyny halkara ýük daşamalaryny amala aşyryýan awtoulaglaryň gümrük serhedinden geçirilmegini tizleşdirmäge mümkinçilik döredýän «TIR-EPD» sanly ulgamynyň işiniň ýola goýulmagynda, maglumat alyş-çalşygyny ýokary derejede amala aşyrmak üçin bitewi toruň hereket etmeginde, «Eksport-import amallary üçin bir penjire» ulgamynyň işe girizilmeginde we «ASYCUDA World» bitewi gümrük maglumat ulgamynyň işe girizilmeginde hem göz ýetirýäris.

Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň gümrük edaralarynda sanly ulgamy has-da ösdürmek babatda berýän tabşyryk-

laryndan ugur alyp, ýakynnda, gümrük edaralaryna sanly maglumat ulgamlary bilen tanyşmaga niýetlenen monitorlar ornaşdyryldy. Eýsem, bu elektron monitorlaryň üsti bilen nähili gümrük maglumatlaryny bilmäge mümkinçilikler bar?!

Gümrük resmileşdirmesine degişli maglumatlary elektron görnüşinde anyklamak mümkinçiligi

Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň döredýän bimöçber mümkinçilikleri netijesinde, «Aýdyň gijeler» hojalyk jemgyýeti özüniň öndürýän ýokary hilli önümleri bilen has-da meşhurlyga eýe bolýar. Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugynyň degişli edaralaryna ornaşdyrylan bu sanly maglumat monitorlary hem ýurdumyzyň önümi bolup, «Aýdyň gijeler» hojalyk jemgyýeti tarapyndan öndürildi. Bu sanly maglumat monitorlarynyň üsti bilen, serhetýaka gümrük nokatlarynda daşary ýurt sürüjileri gümrük resmileşdirmesine degişli maglumatlary elektron görnüşinde günden tanşyp bilýärler. Şeýle-de daşary döwletleriň sürüjileri milli kanunçylygymyza laýyklykda, ýörite bellenen gümrük tölegleriniň görnüşleri we möçberi, olaryň hukuk esaslary hem-de serhetlerde gümrük amallary bilen bagly özlerni gyzyklandyran beýleki soraglaryna dolulygyna jogap tapmaga ähli mümkinçilikler göz önüne tutulan.

Maglumatlaryň 5 dilde ýerleşdirilmegi

Bu elektron enjamynyň ilkinji sahypasynda «Türkmenistana hoş geldiňiz!» diýen ýazgy ýerleşdirilen. Şeýle-de bu ýazgynyň aşagynda Türkmenistanyň,

Eýran Yslam Respublikasynyň, Beýik Britaniýanyň, Russiýa Federasiýasynyň hem-de Türkiýe Respublikasynyň döwlet baýdaklary bar. Bu diýmek, sanly maglumat monitorynda bar bolan ähli maglumatlaryň türkmen, pars, iňlis, rus we türk dillerinde peýdalanmak mümkinçiligini görkezýär. Munuň özi maglumatlar babatdaky terjime meselesini gönümel aradan aýryp, daşary döwletleriň sürüjilerine maglumatlar bilen gysga wagtda tanyşmagyna hem-de harytlary has-da çalt barmaly nokadyna eltmegine uly ýardam berýär.

Sanly mümkinçilikler halkara gümrük hyzmatdaşlygyny işjeňleşdirýär

Gümrük edaralaryna şeýle yzygiderli sanly ulgamyň giň mümkinçilikleriniň dowanly ornaşdyrylmagy örän gowy netijeleri görkezýär. Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň hem-de türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň asylyly ýörelgeleri bilen döwrebap gurlan gümrük nokatlaryndaky sanly hyzmatlar halkara gatnaşyklaryny ösdürmäge, ýurdumyzyň eksport mümkinçiliklerini has-da ýokarlandyrmaga uly itergi berýär. Bu asylyly işler geljekde hem üstünlikli dowam etdiriler. Ýurdumyzyň gümrük edaralarynyň işini kämilleşdirmek babatynda taýsyz tagallalary edýän Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň hem-de Gahryman Arkadagymyzyň janlary sag, ömürleri uzak, belent başlary aman bolsun!

Mežnun ÖRÄÝEW,
Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugynyň harby gullukçysy, leytenant.

PUDAGARA MASLAHAT

Gümrük üpjünçiligi we demir ýol ulaglary

Ýakynnda Mary welaýat gümrükhanasý tarapyndan «Ýurdumyzyň gümrük çäginde gümrük üpjünçiligi bilen demir ýol ulaglarynda daşalýan harytlaryň wagonlaryndaky kybaplaýyş serişdeleriniň ýok edilmegi, zaýalanmagy, üzülmegi we goparylmagy bilen bagly düzgün bozmalaryň önüni almak» atly pudagara maslahat geçirildi.

Maslahata Mary welaýat gümrükhanasynyň harby gullukçylary, hukuk goraýjy edaralaryň wekilleri hem-de «Demir ýollary» açyk görnüşli paýdarlar jemgyýetiniň degişli şahamçasynyň hünärmenleri işjeň gatnaşdylar. Demir ýol ulaglaryndaky wagonlarda ýurdumyza eksport we import edilýän hem-de üstaşyr geçýän ýüklerde wagonlardaky kybaplaýyş serişdeleriniň talabalaýyk saklanmagy örän möhümdir. Maslahatyň dowamynda

ýurdumyzyň ykdysady howpsuzlygyny üpjün etmekde bu işleriň örän möhümdigi aýratyn bellenenilip geçildi. Bu ugurda milli kanunçylygymyza laýyklykda gümrük gözegçiliginiň talabalaýyk amala aşyrylyşy barada gümrük işgärleri giňişleýin çykyş etdiler.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň baştutanlygynda ýurdumyzyň ykdysady kuwwatyny ösdürmekde, üstaşyr geçirijilik mümkinçiliklerini has-da artdyrmakda uly işler durmuşa geçirilýär. Döwletimizde ýerli telekeçilerimiz tarapyndan öndürilýän önümler awtoulag serişdeleri bilen bir hatarda demir ýol wagonlary arkaly hem yzygiderli daşary döwletlere eksport edilýär. Harytlaryň demir ýol wagonlarynda bel-

lenen ýerlerine wagtynda talabalaýyk barmagynda wagonlardaky kybaplaýyş serişdeleriniň düzgüne laýyklykda saklanmagy zerur şertleriň biri bolup durýar.

Maslahatyň ahyrynda oňa gatna-

şyýlar bu ugurda döredip berýän giň mümkinçilikleri üçin Hormatly Belent Serkerdebaşymyza hem-de türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyza hoşallyk sözlerini beýan etdiler.

Şöhrat SEÝTİÝEW, Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugynyň Mary welaýat gümrükhanasynyň harby gullukçysy, maýor.

Türkmenistanyň Hökümeti bilen Hytaý Halk Respublikasynyň Hökümetiniň arasynda halkara awtomobil gatnawlary hakynda Ylalaşyga gol çekildi.

Türkmenistan bilen Gazagystanyň arasynda ulag arabaglanyşygy boýunça Ähtnama gol çekildi.

Biznes reklama

4

ÄLEME ÝAÝYLAN TAGLYM —

bu türkmen Bitaraplygydyr

Gurbannazar ORAZGULYÝEW,
Hormatly il ýaşulusy,
ýazyjy, «Biznes reklama».

Su ýazgylary başlamak wagtyň birden paýtagtymyza şu ýylyň maý aýynyň başynda geçirilen «Halkara ulag-üstasýr geçelgeler: özara arabaglanyşyk we ösüş — 2023» atly II halkara maslahat hem-de sergä gelen myhman bilen bolan duşuşyk ýadyma düşdi.

Bu foruma dünýäniň 40 ýurtdan 400-den gowrak wekil gatnaşypdy. Olaryň arasynda bilermenler, maýa goýujylar, halkara guramalarynyň, maliýe institutlarynyň, BMG-niň, ÝHHG-niň, Bütindünýä bankynyň, ýurdumyzdaky diplomatik wekilhanalaryň, alymlaryň, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekilleriniň, şeýle-de halkara logistika we ekspeditorçylyk kompaniýalarynyň, Halkara gämiçilik edarasynyň, Halkara awtomobil ulaglary birleşiginiň, Demir ýollaryň arasyndaky hyzmatdaşlyk guramasynyň, Halkara ulag forumynyň, birnäçe ýörite düzümleriň wekilleridir ýolbaşçylary bardy.

Şol forumyň myhmanlarynyň biri — Germaniýanyň «Mangal Transport & GmBH» kompaniýasynyň ýolbaşçysy, doktor Azgarhil Mangal duşuşanymyza şeýle diýipdi:

— *Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygynyň älem içinde nähili derejelerde beýikdigini ozalam bilýärdim. Ýöne şol taglymyň döwürde bolanymda, munuň gadyr-gymmatynyň nähili wajypdygyna has içgin düşündim.*

Ine, şu gezekki mysala salgylanylýan aýdanynda, Türkmenistanyň ulag ykdysadyýetiniň ösüşi juda göze ilerliklidir. Muňa mysallar hökmünde transmilli «Demirgazyk-Günorta» ulag geçelgesine öwürülen Gazagystan — Türkmenistan — Eýran demir ýoluna, «Gündogar-Günbatar» ulag geçelgesiniň juda möhüm ugry hökmünde barha uly gyzylanma döredýän Türkmenistan — Owganystan — Täjigistan demir ýoly taslamasyna, bu ugruň Serhetabat — Turgundy hem-de Kerki — Andhoý şahalaryndan ýük gatnawynyň barha artýandygyna begenýäris. Gurulýan Aşgabat — Türkmenabat awtobany bolsa, hakykatda, Ýewropa-Aziýa gury ýer gatnawynyň altyn halkasy bolar. Şu gezekki forumda hem anyk delillelendirildi weli, ýöne Aziýa bilen Ýewropa yklymynyň arasyndaky söwda-ykdysady gatnaşyklaryň dünýä ösüşine gönüden-göni täsir edýändigini bireýýäm-den bäre belli hakykatdyr. Bu giňişlikde durnukly bazar, milliardlarça ilatyň islegleridir hajatlary jemlenendir...

Şol gürrüni diňlänimde, Milli Liderimiz, Gahryman Arkadagymyz Gurbanguly Berdimuhamedowyň jöwher paýhasyndan dörän «Türkmenistan — Beýik Yüpek ýolunyň ýüregi» atly ajaýyp kitabynda aýdylan pikir-garaýyşlar sere doldy.

Gadymy Yüpek ýolunyň ýüregi hasaplanan Türkmenistanyň dünýäniň syýasy-ykdysady kartasynda juda ähmiýetli ýerde orun tutandygy gözüni egleýär. Bir tarapdan alanynda, Merkezi Aziýa bilen Hytaýyň arasynda, beýleki tarapdan alanynda, Günorta hem-de Aziýanyň çatrygında, beý-

leki tarapdan bolsa, Pars aýlagyna hem-de Kawkaza gidýän gadymy ýollary birikdirýän Türkmenistanyň biziň döwürimizdäki ulag-logistiki orny biçäk ähmiýetli bolmak bilen, yklymlary barha gyzyklandyryr.

Geografiki ýerleşşi Türkmenistany birwagt dünýäniň syýasy-ykdysady arenasyna çykarypdyr. Bu hakykata şaýatlyk edýän maglumatlar, gadymy ýazgylar, juda wajyp ýatlamalar taryhyň gatynda näçe diýseň bar. Aziýa bilen Ýewropanyň möhüm çatrygında ýerleşendigi üçin bu yklymlarda dürli döwürlerde dürli ýagdaýlar sebäpli döran dartylyň hem-de adaty syýasy wakalar, ykdysady-sowda hyzmatdaşlygy, medeni-ynsanperwer, ylmy-pelsepe gatnaşyklary Türkmenistandan hiç wagt üzne bolmandyr.

Beýik Hytaý diwarlaryndan gaýdyp, Alynký Aziýany, soňra Ýewropany sowda ýoly arkaly birleşdiren, siwilizasiýalaryň birek-birege aralaşmagynda taryhy rol oýnan gadymy «Yüpek ýolunyň» esasy ugry türkmen topragynyň üstünden geçipdir. Bu gün hemişelik Bitaraplyk derejesi bilen tutuş dünýäde ykrar edilen Türkmenistan bolsa, öz milli Lideri Gurbanguly Berdimuhamedowyň öňe sürýän paýhasly ideýalarydyr başlangyçlary bilen şol ýoluň XXI asyra mahsus türkmen nusgasyny döretti.

Diýmek, Bitaraplygyň taryhy zerurlygyny döwürüň özi orta çykardy diýilse dogry bolar. Ýöne bu meseläniň göneçliginde türkmen mentalitetiniň ýatanlygyny aýtmak has hem ýakymlydyr.

Türkmen halky ýakyn goňsulary hem alysdan gatnaşanlary bilen hemişe dostanlykda bolupdyr. «Türkmen duşman bolup gelmedik goňsusyna hiç wagt gylç göteren däl» diýlen ýörgünli sözüni taryh gatynda müdimilik galmagy bu milletiň häsiýeti-gylygy bilen bagly döran hakykatdyr. Hoşmeýillik, myhmanparazlyk, ejize, mätäje goldaw bermek — ine, türkmen mentalitetiniň aýratynlygy. Galyberse-de, türkmen halky hiç wagt ruhy pes, gönü-nüçökgün bolan millet däl. Durmuşyň dürli kynçylyklarynda, taryhyň her dürli öwrümlerinde ýiti, gapma-garşylykly meselelerden türkmen sowukganly, paýhasly, başarnykly baş alyp çykmagy başarypdyr. Megerem, dünýäde ýörgünli «Döwlet gurmaýy türkmenlerden öwren!» diýlen söz sonuň üçin dörandir.

Milli Liderimiziň beýleki kitaplaryndan hem hemişelik Bitaraplygymyza bagyşlanan nurana pikirleri taparsyňyz.

Taryh gatynda öçmez yz bolup galan ýene bir göwher hakykat bar. Olam türkmen kowumynyň dünýäde tanalyp başlanan ilkinji günlerinden başlap, şol döwrüň ähli ynsanlaryny bir hakykat — bu halkda jemagatyň adalatly gurlandygy haýran galdyrypdyr. Ýunanly we rimli taryhçylar türkmenleriň rehimdarlygy, wepadarlygy, dostanlygy, ogyr-kezzaplary ýigrenýändigini hakynda ýazýar, olaryň ata-enä sarpa goýýandygyny we aýal-gyzlaryň edep-ekramlylygyny belläp geçýärler. Miladynyň başynda rim taryhçysy Pompeý Trog skifler, türkmenler hakynda şeýle ýazýar: «Adalatlylyk diýen düşünje olara (türkmenlere) kanunlar bilen öwredilmän, eýsem, olaryň aňýetini miwesidir... Eý-ho, eger beýleki döwletlerde-de kişiniň maly babatda şunuň ýaly durnuklylyk we ha-

lallyk bolsady, elbetde, onda ähli asyrlarda we ähli ölkelerde munça jeň-dawalar bolmazdy».

Günün şöhesi ýedi renki birleşdirip, bize ak reňkde görünüär. Esasy zat, ähli renklere bir akaba birleşip, şuglaly, ýakymly ýagtylyk döretmeginde, türkmenler hem dürli milletleriň, dürli dinleriň wekilleri bilen özboşlylygynda bitewileşmegi, umumy bir maksada birleşip, döwleti has-da kuwatlandyrmagy başarypdyrlar.

Türkmenistanyň milli Garaşsyzlygy bolsa, ata-babalardan berk ýörelge-edähet bolup galan şu häsiýetleriň döwlet gurluşynda hem orun almagyna esas döretti. Adalat jemgyýeti bilen dünýewi, demokratik, hukuk döwletini guran Türkmenistan syýasy özbaşdaklygyny alan ilkinji günlerrinden başlap, daşary syýasaty ugrunda hoşniýetli goňuşylyk, «Açyk gapylar», goňşy döwletleriň içkeri işlerine gosulyşmazlyk, birek-birek bilen özara bähbitli hyzmatdaşlyk ýaly ynsanperwer gatnaşyklaryna eýerdi.

Türkmenistanyň juda amatly ýerde — Aziýa bilen Ýewropanyň çatrygında ýerleşmegi geosyýasy, geostrategik, geoykdysady şertlerde daşary syýasat ýörelgesinde hemişelik Bitaraplygy saýlap almagy salgy berdi.

Bitaraplyk derejesi bilen baglylykda, goňşy hem alysdan döwletler bilen hakyky hoşniýetli gatnaşyklaryň dikelmegine halklaryň arasyndaky arabaglanyşyklaryň, umumylyklaryň gatynda ýatan dost-doganlyk, ynsanperwerlik ýörelgeleri has zamana-baplaşdy.

Türkmenistan Aziýa-Ýuwaş umman sebiti, Orta we Ýakyn Gündogar, Ýewropa we Amerika yklymlary, şeýle-de Garaşsyz Döwletleriň Arkalaşygy, Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasy, Ýewropada Howpsuzlyk we Hyzmatdaşlyk Guramasy, Goşulyşmazlyk Hereketi, Yslam Hyzmatdaşlyk Gura-

masy bilen ygtybarly hyzmatdaşlygy ýola goýup, bu gatnaşyklary barha giňeldýär.

Biziň zamanamyzyň ösen dünýäniň talaplaryna laýyk gelýän çelgilerde esaslanmak bilen, Türkmenistan Bitaraplyk ýörelgelerine muwapyklykda geljekki ösüş üçin has möhüm meseleleri hödürleýär. Şeýlelikde, söwda-ykdysady, ulag-logistika, suw-ekologiya, ýangyç-energetika, sport-ýaşlar, medeni-ynsanperwerlik diplomatiýalary dünýä ýüzünde gerimini barha giňeldýär.

Agzalanlara mysal hökmünde biziň günlerimize ýüzlenäýeliň! Şu ýylyň 26-njy noýabrynda Ýer ýüzünde ilkinji gezek belleniýän Bütindünýä durnukly ulag günü mynasybetli, Aşgabatda «Durnukly ulag: durnukly ösüşe goşant» atly halkara forumyň geçirilmegi, Aziýanyň merjen şäherine öwürülen paýtagtymyzyň 31-nji oktyabrda ÝUNESKO-nyň döredijilik şäherleriniň toruna «Dizaýn» ugry boýunça girizilmegi baradaky çözgüt, sanly gün mundan ozal, Türkmenistanyň 2023-2027-nji ýyllar üçin ÝUNESKO-nyň Bedenterbiýe we sport boýunça hökümetara komitetiniň düzümine saýlanlymagy, 23 — 28-nji noýabr aralygynda Aşgabatda Kuraş boýunça XIV dünýä çempionatynyň geçirilmegi...

Eger-de diňe şu ýylyň dowamynda hemişelik Bitaraplygymyz bilen bagly şeýle şanly wakalarydyr seneleri agzamaly bolsa, olar onlarçadyr.

Hormatly Prezidentimiz, Arkadagly Gahryman Serdarymyz ýurdumyzyň daşary syýasat strategiýasynyň, esasan, hemişelik Bitaraplyk ýörelgelerimize esaslanýandygyny hemişe nygtaýar.

Türkmen ýurtda döran hem-de älem içinde barha rowaçlanýan hemişelik Bitaraplygymyz dünýä derejesinde belleniýän bolsa, diýmek, bu taglym nurana ýyldyz deýin yklymlar içinde, halklar arasynda sugla saçýandyr.

Jemgyýetçilik iýmiti hyzmatlary

www.br.com.tm

Türkmen tamdyrynyň lezzeti bir başga

Tagamy agzyňdan gitmejek milli hem-de döwrebap naharlaryň gürüňi-de diýseň datly bolýar. Naharlaryň hoşboý ysy, tagamy, taýýar bolandan soňky görnüşi nähili özüne çekýän bolsa, olar hakda edilyän gürrüňlerem gulaga şonça hoş ýakýar. Birnäçe ýyl bäri halka elýeterli bahadan hödürleýän ajaýyp tagamlary bilen köpleriň göwnüni awlamagy başaran «Tamdyr lezzeti» kafesine aýdylýan hoşallyk sözleri dillerden düşmän gelýär. «Il agzy – keramat» diýleni. Şeýle öwgä, ýokary baha mynasyp bolan bolsa, taýýarlaýan tagamlarynyň, hödürleýän hyzmatlarynyň halkyň göwnünden turandygy. Bizem bu günki datly söhbetlerimizi «Tamdyr lezzeti» kafesiniň tagamlary barada taýýarlamagy makul bildik. Türkmen tamdyrynyň üýtgeşik tagamlarynyň aýratynlygy bilen tanyşmagy göwnemakul görseňiz, onda biziň söhbetimize gulak goýup görüň!

Türkmen mahsus häsiýetleriň biri myhman söýerlikdir. Özüniň bar bolan ähli zadyny bereketli desterhanyna ýaýmak bilen, Taňry myhmanyny mynasyp hezzetleýän türkmen halkynyň ata-baba ýörgünlü döwrebap naharlaryna hormat goýup, ony dowam etdirip gelyändigine ilata hyzmat edýän döwrebap restoranlardy kafelere baranyzda-da göz ýetirýäris. Ine, öz müşderilerine myh-

man paýyny sowgat edýän jemgyýetçilik iýmiti hyzmatyny hödürleýän ýerleriň biri-de «Tamdyr lezzeti» kafesidir. Bu ýerde tagamlaryň hemmesinde diýen ýaly myhman paýy sowgady bardyr. Sentyabryň ilkinji gününden bäri şeýle hyzmaty hödürlep gelýän kafe Täze ýyl baýramyna çenli ildeşlerimize sargyt edilen naharlaryň ýany bilen myhman paýyny sowgat bermegi göz önünde tutýar. Bu ýerde taýýarlanan tagamlar ildeşlerimiziň Täze ýyl saçaşyny has-da bezese gerek.

Esaslandyrylanyna köp wagt geçmedigem bolsa, «Tamdyr lezzeti» özüniň datly tagamlary, ýokary hilli hyzmaty bilen köpçüligiň söýgüsini gazanyp gelýär.

Halkymyza ýokary hilde taýýarlanan tagamlary gysga wagtyň içinde elýeterli bahadan eltip bermek hyzmatyny özüniň baş maksady hasaplaýan kafeniň eli süýji hem zähmet-söýer aşpezleriniň, agzybir hem güler ýüzlü işgärleriniň yhlasy netijesinde bu ýerde milli we döwrebap tagamlaryň ençeme görnüşleri taýýarlanylýar. Onuň dürli görnüşli naharlara baýlygyny kafe gelip oturan badyňa berilýän tagamnamasyna göz aýlanyňdan bilip bolýar. Tagamnamadaky naharlaryň sanawyny we suratyny görüp, hem-ä gözüň dokunýar, hemem haýsy tagamy saýlajagyňy bilmän janserek bolýarsyň.

«Tamdyr lezzetinde» gyzgyn naharlaryň 26, mangal tagamlarynyň 25, tamdyrda taýýarlanan tagamlaryň 10, çorbalaryň 15, işdäaçarlaryň 26, hamyrlı naharlaryň 45, balyk tagamlarynyň 3, tiz tagamlaryň 16, garnirleriň 7, daş tamdyrda taýýarlanan hamyrlı tagamlaryň 20, palawyň 3 görnüşi taýýarlanylýar.

Kafeniň adyna üns beren bolsaňyz, bu ýerdäki tamdyrda taýýarlanan naharlar sizi has-da zyzyklandyryp biler. Elbetde, bu biziň hem ünsümiň çekeni ilkinji zat boldy. Kafede tagamlaryň köpüsiniň türkmen tamdyrynda, daş tamdyrlarda taýýarlanýandygyny nygtamalydyrys. Bu babatda kafe öz adyna muwapyk iş alyp barýar. Tamdyrlama, berre tokly işlekli, çebiş tamdyrlama, gapyrga tamdyrlama, tamdyr palawy, tamdyr somsa, etli güweç, kádi baş ýaly tagamlar bu ýeriniň özboluşly aýratynlygydyr.

Sargytlary tiz wagtda eltip bermek hyzmatyny ýola goýan «Tamdyr lezzeti» kafesinde müşderileriň isleglerini aňryýany bilen kanagatlandyrmak babatynda birnäçe tagallalar durmuşa geçirilýär.

Şeýle-de bu ýerde müşderileriň önünden sargyt etmekleri esasynda ýörite tagamlar taýýarlanylýar. Şeýle tagamlaryň içinde küyzede taýýarlanan etli güweç, işlekli, tamdyrlama, şara, etli ýa-da jüýjeli kádi baş indi

ençeme baýramdyr toýlaryň, aýratyn seneleleriň saçaşynyň bezegi boldy. Şeýle buýurmalar esasynda taýýarlanan tagamlaryň içinde balygy dürli görnüşde bişirip bermek hyzmaty hem bardyr. Gowrulyp, közde we daş tamdyrda bişirilen, şeýle-de batyрма görnüşinde sudak we bekre balyklaryndan taýýarlanylýan naharlar bu kafeniň gelim-gidimli ýerleriň birine öwürilmeginiň ýene bir sebäbidir.

Türkmen tamdyrynyň lezzetini duýaýyn diýseňiz, Aşgabat şäheriniň G.Kulyýew köçesinde ýerleşýän «Tamdyr lezzeti» kafesine myhman boluň!

Dünýäniň iň gymmat restoranlary

Dünýä boýunça iň gowy hem-de iň gymmat restoranlaryň sanawyna düşmegiň ýenil iş dälidigi görnüp duran zat. Munuň üçin yhlasyň ulusy, zähmetiň zygiderliligi, ädimleriň aýgytlysy, netijäniň bolsa ýerine düşmegi zerurdyr. Geliň, biz şu ýerde dünýäniň iň gymmat restoranlarynyň sanawynda öňdäki onlugy eýelän meşhur garbanyşhanalar bilen tanşalyň!

10. «Ithaa Undersea»

Maldiw adasynda ýerleşýän bu restoran müşderilerine suw astynda naharlanmagy hödürleýär. Baş metr çuňlukda 14-e çenli myhman kabul etmek mümkinçiligi bolan garbanyşhanada italyan aşpezi Marko Amarone nahar taýýarlar. Tagamlar dünýäniň iň gowy içgileri bilen bilelikde hödürleýär.

9. «Aragawa»

Tokioda bir köne binanyň ýerzemininde ýerleşen restoran. Bu ýerde saýlama restoranlardan tapawutlylykda, agşamlyk naharyndaky hasaby myhmanyň özi kesgitleýär. Adatça, hasaplaşyk görkezilen aralykda üýtgeşik biler. Bu, elbetde, restoranýň özboluşly aýratynlyklarynyň biridir.

8. «Kitcho Arashiyama»

Bu Tokioda ýerleşen gymmat restoranlaryň ýene biridir. Agzalan ýeriň ajaýyp dabara zal görnüşi we dünýäniň iň gowy nygmatlaryndan taýýarlanan on sany tagamy myhmanlarda üýtgeşik täsir galdyryar.

7. «Guy Savoy»

Meşhur fransuz aşpezi Gi Sawoýnyň restorany Parižde bolar diýlip garaşylýar. Tagamnama 13 naharyň içine alýar. Ördek, leňneç, kömelek, badamjan ikrazy – bularyň hemmesiniň hilini restoranýň eýesi tassyklaýar.

6. «Restaurant De L'Hotel De Ville»

Adyny aýtmak kyn bolan şweýsar restorany, esasan, iýmit we ägirt uly çakyr sanawy bilen meşhurdyr. 2019-njy ýylda aşpez Frank Jowaniniň ýolbaşçylygynda bu restoran dünýädäki iň gowularnyň biri diýlip ykrar edildi. Bu ýerde dünýäniň başga hiç bir ýerinde tapylmajak tagamlary dadyp görmek üçin ep-esli pul sarp edip bilersiňiz, ýöne ol muňa degýän ýitgidir.

5. «Maison Pic Valence»

Parižniň ýene bir ajaýyp restoranlarynyň biri. Meşhur fransuz aşpezi Ann-Sofi Pik tarapyndan dolandyrylýan bu garbanyşhana nesilden-nesle geçip gelýär we tagamlaryň hili ýyllarboýy hormatlanýar. Bu ýer iň ajaýyp şokoladly süýjülikleri bilen has-da meşhurdyr.

4. «Masa»

Sanawyň 4-nji basgançağynda ABŞ-nyň Nýu-Ýork şäherinde ýerleşýän meşhur ýapon aşpezi Masaşoşi Takayamanyň restorany orun alýar. Bu meşhur garbanyşhanada kesgitli bir tagamnama ýok, aşpezler her gün üçin aýratyn tagamlary taýýarlap, müşderileri geň galdyryrlar. Bu ýere baryp, şäherdäki iň ajaýyp suşini dadyp görmek üçin dört hepde önünden sargyt etmeli. Bu,

elbetde, yhlas edeniňe degýär. Munuň üçin Golliwudnyň meşhur ýyldyzlary bilen naharlanmak we söhbet etmek mümkinçiligi berilýär.

3. «Ultraviolet»

Dünýädäki iň gymmat we saýlama restoranlaryň biri Şanhaýda ýerleşýär. Onuň üýtgeşik aýratynlygy 10 adama niýetlenen diňe bir stoluň bardygdyr.

2. «Per Se»

Nýu-Ýorkda ýerleşýän dünýädäki ikinji orundaky iň gymmat restoran. Esasan, fransuz we amerikan aşhanasyndan ybarat vegetarian görnüşini goşmak bilen, üç tagamnamasyny hödürleýär. Myhmanlara Kolambus-Serkl meý-

danyňyň we Merkezi seýilgähiň ajaýyp görnüşinden lezzet almak mümkinçiligi bar.

1. «Sublimotion»

Ibisada ýerleşýän bu restoranda naharlanmak üçin gapjygyňyza agram salmaly bolsaňyz gerek. 1-nji ýyundan 30-njy sentýabr aralygyndaky döwürde ýer almagy başarsaňyz, size 3 sagatlyk aşhana lezzeti garaşýar. 25 aşpez 20 nahardan ybarat tagamnama bilen myhmanlary haýran galdyrmaga synanyşýar. Bu restorana alynýan biletleriň hem iýilýändigini bellemelidir. Esasy zat ony restorana gireniňden soň iýmekdir, ýogsa garbanmak üçin başga ýer gözlemeli bolarsyňyz!

Sahypany taýýarlan: **Bägül BERDIÝEWA**, «Biznes reklama».

«Tamdyr lezzeti» kafesi 2019-njy ýyldan bäri halkymyza özüniň ajaýyp tagamlaryny hödürlep gelýär.

Kafede müşderileriň sargytlary esasynda etli güweç, işlekli, tamdyrlama, şara, kádi baş ýaly naharlar taýýarlanylýar.

Biznes reklama

Önümçilik we ösüş

www.br.com.tm

«Akaryň» täze önümleri satuwa çykýar

Mundan 20 – 30 ýyl ozal toý saçaklarynda miwe içgileriniň barmak büküp sanaýmaly görnüşleri boldy. Häzir bolsa şerbetleriň, gazlandyrylan miwe suwlarynyň yüzlerçe görnüşi bar. Ýurdumyzdaky bu haryt köpdürliliginiň, bolçulygynyň sakasynda Gahryman Arkadagymyzyň hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň kiçi we orta telekeçiligi goldamagy, ýaş telekeçileri höweslendirmegi, ýurduň durmuş-ykdysady ösüşinde olaryň mümkinçilikleriniň doly möçberde ulanylmagy üçin amatly maliýe, maýa goýum, maddy-tehniki we beýleki şertleriň döredilmegi esas bolup durýar.

Ýurdumyzda miwe suwlaryny, gazlandyrylan alkogolsyz içgileri öndürýän kärhanalardyň sehleriň hersi öz öndürýän önümleriniň tagamy bilen tapawutlanýar. Biz telekeçi Muhammetnazar Baýlyýewiň esaslandyran «Akar» alkogolsyz içgileri öndürýän sehiniň aýratyn taraplary barada sizi ýakyndan tanyşdyrmagy makul bildik.

«Akar» alkogolsyz içgileri öndürýän seh 16 ýyl mundan ozal öz işine başlady. Onuň ilkinji önümleri içerki bazarlarda 2007-nji ýylda satylyp başlady. Bu sehniň alkogolsyz içgileri ilki 1,5 litir, 1 litir, 0,5 litr ölçegleri bolan gaplamalarda «Buratino», «Limonad», «Şetdaly», «Dýuşes», «Tarhun», «Tokay miwele-ri», «Kola» ýaly atlar bilen ilata hödür-lendi. Wagtyň geçmegi bilen, tejribäniň artmagy esasynda adam has kämilleş-ýär. 2022-nji ýylda «Akar» alkogolsyz içgilerini öndürýän seh öz önümlerini 0,4 litrlik gaplamalarda çykaryp başlady. Şol ýylda hem sehde 0,4 litrlik gaplamalarda «Zenşen», «Mohito», «Arassa agyz

suwy» ýaly täze görnüşleriniň önümçiligi ýola goýuldy.

«Akar» alkogolsyz içgileri öndürýän sehini «Güneşli Akar» hususy kärhanasy awtoulag bilen, «Ak gap» hojalyk jemgy-ýeti daşky gaplamalary bilen üpjün ed-ýär. Bu içgileriň esasy goşundysy Germaniýanyň «Döhler» kompaniýasynyň önümidir. Ilkibaşda Aşgabat şäheriniň çäklerinde hyzmat eden bu seh 16 ýylyň içinde özüniň satuw merkezlerini Türkmenistanyň çäklerinde günden ýaýba-landyrdy.

Şu ýylyň dekabry aýynda bu sehniň 0,5 litrlik ölçegdäki «Nar», «Limon» alkogolsyz, gazsyz içgisi, «Şetdaly» ýakymly ysly, sowuk gök çayy bazarlarda satuwa çykarylar. Mundan başga-da, geljek ýyl üçin «Akar» alkogolsyz içgileri öndürýän seh «Zirk» tagamly, gazsyz, energetik içgileri hem öndürmegi meýilleşdirýär.

«Akar» alkogolsyz içgileri öndürýän seh ýurdumyzyň çäginde geçirilýän azyk-senagat önümçiliginiň sergileriniň ikisine gatnaşdy. Ahal welaýatynyň Gökdepe etrabynda ýerleşýän «Akar» alkogolsyz içgileri öndürýän sehniň hünärmeni Muhammetnazar Baýlyýew ýaş telekeçilere, telekeçilik bilen gyzylan-ýanlara şeýle maslahat berýär:

— Täze önüm bilen özüni ykrar etdir-

mek, bazara girmek kyn. Telekeçilik işi adamdan kän azaby talap edýär. Telekeçi çykgynsyz ýagdaýlardan çykalga tapmaly bolýar. Söwdada öz ornuňy tapanmak aňsat iş däl. Emma men hemişe «Ýola çyk, ýol saňa görner» diýen sözlerden ugur al-ýaryn. Eger sen ýaş telekeçi bolsaň, şeýle ýagdaýlardan baş alyp çykmak üçin, ilki bilen, ruhdan düşmeli däl. Nähili kynçylyk bolanda-da, işden gaçma! Öňünde belent maksat, kalbyňda ýagssy pül bolsun! In esasy hem başarjagyňa ynan!

Bazar giňdir. Bäsdüş kändir. Emma näçe adam bar bolsa, şonça-da işleg bardyr. Tutanyerli zähmet hökman

öz netijesini berýär. Ýigrimi ýyla golaý bolan tejribämiň maňa öwreden ýene bir zady söwdanyň gidiş depginini go-wulandyrmak üçin aksiýalaryňy tä-zeläp durmaly. Yglan edilen aksiýalara hökmany suratda möhlet goýmaly. Adamlar şol bir öwrenişen zatlaryndan ýadaýarlar. Adamyň gözeni hemişe tä-zeliklere ymtylýar. Şonuň üçin telekeçi hemişe täzeliklerini gözleginde bolmaly. Diňe gözlegde bolmaly. «Halk näme isle-ýär?» diýen sorawlyň üstünde kän «çor-ba sorawmaly». Amatly bahadan, ýokary hilli önüm bilen halka hyzmat etmeklik telekeçi üçin azap däl-de, lezzetdir.

Alkogolsyz, gazlandyrylan içgiler haçan, nirede döräpdir?

Alkogolsyz, gazlandyrylan içgileriň taryhy XVIII asyryň ahyrynda alymlaryň kömürturşy gazynyň häsiýetlerini öwrenip ugramagy bilen başlanýar. Ilki kömürturşy gazy dermanlyk maksatlar üçin ulanylýar. Şol döwürler lukmançylykda kömürturşy gazy bilen gazlandyrylan suwuň käbir keselleri bejermekde ýardam etjekdigine göz ýetiripdirler. Şeýlelikde, gazlandyrylan içgiler lukmançylykda synag edilip başlanýar.

Alkogolsyz, gazlandyrylan içgi ilkinji gezek 1767-nji ýylda farmasewt Jozef Pristli tarapyndan döredilýär. Jozef Pristli tebi-

gatçy, filosof, himik we jemgyýetçilik işgäri bolup, ol ilkinji kislorody açan görnükli himik hökmünde taryha girýär. Ol gazlandyrylan arassa suwy limon suwy bilen garyp, dünýäde ilkinji limonady döredýär. Jozef öz taýýarlan içgisini dermanhanalarda aşgazan we içege keselleriniň bejergisi hökmünde satyp başlaýar. 1770-nji ýylda bolsa, şwesiýaly Torbern Bergman basyş astynda nasos ulanyp, kömürturşy gazynyň köpür-jikleri bilen suwy gazlandyrmaga mümkinçilik berýän enjamy dizaýn edýär we ony «doýgun» diýip atlandyryr. Tehnikanyň ösmegi bilen alkogolsyz içgileri gazlandyrmagyň usuly kämilleşýär. Alkogolsyz içgileriň häzirkizaman gazlandyrmagy usuly

bilen 1886-njy ýylda Atlantada ilkinji gezek «Coca-Cola» taýýarlanylýar. Henize-bu güne çenli «Coca-Cola» dünýäde iň meşhur içgileriň biridir. Umuman, gazlandyrylan içgileriň taryhy XVIII asyrdan alymlaryň we farmasewtleriň synaglaryndan başlanýar we täze, dürli içgileriň döredilmegi bilen has-da kämilleşýär.

Şeýlelikde, gazlandyrylan içgileriň taryhy dürli-dürli bolup, bu içgiler dünýäde ýüzünde uly islegli önümlerdir. Şeýle-de bolsa gazlandyrylan içgileri aşa köp içmegiň saglyga zyýanlydygy ýatdan çykarylmalý däl.

Sahypany taýýarlan: **Ogulnur SAPAROWA**,
Mağtymguly adyndaky TDU-nyň žurnalistika hünäriniň talyby.

«Akar» alkogolsyz içgileri öndürýän seh 16 ýyl mundan ozal öz işine başlady.

2022-nji ýylda «Akar» alkogolsyz içgilerini öndürýän seh öz içgilerini 0,4 gaplamalarda çykaryp başlady.

Biznes reklama

7

Telekeçilik

www.br.com.tm

«AJAÝYP USSAT HALAL ÖNÜMLERI»

ussatlygnyň we zähmetiň ajaýyp miweleri

Çary ÇARYÝEW,
Türkmen döwlet medeniyet institutynyň
telewideniýe žurnalistikasy
hünäriniň talyby, «Biznes reklama».

Telekeçiligiň ösmegi üçin oňaly şertleriň döredilmegi, işewürleriň häzirkî zaman iş usullaryny önümçilige ornaşdyryp, diňe bir içerki bazarda däl, eýsem, daşary ýurtlarda-da uly isleg bildirilýän önümleri öndürmegi döwletiň durmuş-ykdysady taýdan galkynmagynyň esasy şertleriniň biridir. Ýurdumyza hem innowasion iş usullaryny, öndürebaryjy dünýä tejribesini öleşdirip, ýokary netijeleri gazanýan hususy düzümleriň sanynyň artýandygy guwandyrýar. «Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýetiniň gazanýan üstünlikleri hem obasenagat toplumynda iş alyp barýan telekeçiler üçin nusgalykdyr. Bizem «Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýetiniň oba hojalyk boýunça direktoryň orunbasary Hojamyrat Altaýew bilen duşuşy, oba hojalykçy hususyýetçiler üçin üstünlige barýan ýol barada söhbet etdik.

«Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýeti indi 10 ýyldan gowrak wagtdan bäri maldarçylykda, has takygy, iri mallardan et we süýt önümlerini almakda ýurdu-

myzda öndürebaryjy orunlaryň birini eýeläp gelýär.

— 2012-nji ýylda döwrebap maldarçylyk toplumynyň gurluşygyna başlap, bu ýerde ýerli mallar bilen bilelikde idetmek üçin tohumlyk mallaryň näýbaşlaryny saýlap almak maksady bilen, 15-e golaý ýurduň maldarçylyk hojalygynda gazanan tejribesini içgin öwrendik. Ahyrynda Germaniýadan süýt ugurly golşteýn tohum mallaryny hem-de Russiýadan et we süýt ugurly simmental tohum mallaryny saýlap almaga hem örän jogapkärçilikli çemeleşdik. Her maldarçylyk hojalygynda resminamalary, daşky keşbini, nesil aýratnylyklaryny ilik-düwne öwrenip, özümize hödürlenen mallaryň 8-10 göterimini saýlap-seçip aldyk. Eýýäm şol ýyl mukaddes Garaşsyzlygymyzyň baýramyna ýokary hilli et önümlerini bazara çykarmagy başardyk - diýip, hojalyk jemgyýetiniň oba hojalyk boýunça direktorynyň orunbasary Hojamyrat Altaýew gürrüň berýär.

Hojalyk jemgyýetiniň umumy meýdany 35 gektara barabar bolan maldarçylyk toplumynda gara mallaryň 15 müňden gowragyny saklamaga mümkinçilik bar. Häzirkî wagtda bu ýerde tohumlyk mallaryň 4500-den gowragy idedilýär. Bazarda isleg ýokarlanan ýa-da daşary ýurtlara eksport etmäge mümkinçilik bolan halatynda toplumyň önümçilik kuwwatyny ýokary derejähä çykar-

mak mümkin. Maldarçylyk toplumu birnäçe bölümden ybarat. Onuň esasy böleginde 14 ýatak we her birinde bir wagtda sygyrlaryň 50-ä golaýyny sagmaga mümkinçiligi bolan sagymhanalaryň ikisi bar. Ýataklarda mallar ýaşsya, jynsya we süýt berijiligine görä ýerleşdirilýär. Bu ýerde olara öndürebaryjy dünýä tejribesini esasynda ideg edilýär. Ýörite çotgalaryň kömegi arkaly mallara owkalamalaryň geçirilmegi, ýataklaryň içindäki howany sazlaýan innowasion tehnologiýalaryň ornaşdyrylmagy munuň aýdyň mysalydyr.

Öndürebaryjy dünýä tejribesini yzygiderli öleşdirip, öz işinde täzeçil çemeleşmeleri we innowasion tehnologiýalary peýdalanmakda tapawutlanýan «Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýeti häzirkî wagtda maldarçylyk toplumynda sanly tehnologiýalary ornaşdyrmaga aýratyn ähmiýet berýär. Maldarçylyk toplumynyň hünärmenleri innowasion ulgamlaryň kömegi bilen her bir malyň saglyk ýagdaýyna gözegçilik edýärler we berip biljek süýdünüň möçberini kesgitlemegi başaýarlar. Şol maglumatlar hünärmenler tarapyndan sanly ulgamyň kömegi bilen seljerilip, zerur işler amala aşyrylýar.

— Et-süýt önümleri ähli ýaşdaky adamlaryň sagdyn bolmagy üçin uly ähmiýete eýedir. Süýt önümleri çagalaryň we ýetginjekleriň berk bedeni we sagdyn ösüşine ýardam edýär. Uly adamlar üçin hem bu önümler peýdalydyr. Et önümleri bolsa güýç-kuwatynyň çeşmesidir. Biz önümlerimiziň yokumly we ynasan saglygyna peýdaly bolmagy üçin idedýän mallarymyzyň sagdynlygyna örän jogapkärli çemeleşýäris - diýýän Hojamyrat Altaýew et önümlerini taýýarlamazdan ozal, ony iki gün çemesi talabalaýyk şertlerde saklanmagyň zerurdygyny belleýär.

Döwrebap maldarçylyk toplumynda taýýarlanylýan ýokary hilli et önümleri ýurdumyzyň öndürebaryjy jemgyýetçilik iýmiti kärhanalarynda, kafedir restoranlarda uly islegden peýdalanýar. Mallardan saglyýan süýt bolsa, «Täze Aý», «Zamana», «Aýaz baba», «Ak maýa» ýaly meşhur haryt nyşanly önümleri öndürýän hususy kärhanalara ugradylýar.

2018-nji ýylyň ahyrynda «Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýeti Bähörden etrabynyň çägendäki dag eteginde ýerleşýän ýerde täze maldarçylyk fermasyny işe girizdi. Bu ýere Germaniýanyň aberdin-angus tohumyndan bolan mallary idedilýär. Aberdin-angus tohum mallary ýokary baha mynasyp görüýän mermer etini öndürmäge niýetlenendir. Häzirkî wagtda bu ýerde aberdin-angus tohumlyk mallarynyň ýüzlerçesini idetmek ýola goýuldy. Tohumlyk mallaryň bu görnüşi dürli şertlerde ýaşamaga ukyply bolup, olary ýörite öri meýdanlarynda gezdirmäge hem uly üns berilýär.

«Ajaýyp ussat halal önümleri» ýurdumyza ilkinji bolup, tohumlyk mallardan ýokary hilli jylka et önümçiligini ýola goýandygy bilen meşhur, şeýle-de hojalyk jemgyýetiniň ekerançylykda-da uly üstünlikleri gazandygyny bellemek gerek. 2018-nji ýylda Gahryman Arkadagymyzyň öndengörüjilikli we parasatly başlangyjy esasynda oba hojalyk ýerleriniň netijeliligini artdyrmak maksady bilen, pes düşewüntlü ýerleriň hususyýetçi daýhanlara uzak möhletleýin kärendesine berlip başlanmagy netijesinde, «Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýetiniň taryhynda-da täze sahapa açyldy.

Häzirkî wagtda hojalyk jemgyýeti Ahal we laýatynyň Bähörden etrabynyň çägendäki «Arçman» we «Keletdag» daýhan birleşikleriniň çäklerinde müňlerçe gektar ýeri öleşdirip, bugdaýyň we pagtanyň bol hasylyny ösdürüp ýetişdirýär.

Şu ýyl 1200 tonna barabar bugdaý, 1800 tonnadan gowrak pagta hasylyny ýygnamagy başaran hojalyk jemgyýeti bellenen meýilnamany artygy bilen ýerine ýetirmegiň hötdesinden geldi. Bugdaýdan boşan ýerlerde arpa, mekge, jöwen ýaly aralyk ekinleriň dürli görnüşleri ekilip, mallary gyslatmak üçin gerekli ot-iyim taýýarlanylýar. Bu ekinleri suwarmakda ösen dünýä tejribesine esaslanyp, ýagmyrly suwaryş ulgamyndan peýdalanýlar. Hojalyk jemgyýetiniň ekin ýerlerinde her biri 50 gektary suwaryp bilýän şeýle enjamlaryň 7-si gurnalyp, olar suwy tygşytlamaga we ekinlerden ýokary hasyl almaga kömek edýär.

Ýetişdirilýän hasyly ýygnamak üçin döwrebap tehnikalar — köpugurly kombaýnlar we beýleki oba hojalyk tehnikalary peýdalanýlar. Olar ekinleriň 30-dan gowrak görnüşiniň hasylyny ýygnamaga we zerur bolan halatynda üwäp çykarmaga niýetlendir.

— Döwrebap oba hojalyk tehnikalarynyň netijeli we aýawly peýdalanlymagy hem-de öz işine ökde hünärmenleriň saýlanyp alynmagy diňe bir ýeke möwsümdä däl, eýsem, uzak möhletleýin döwürde üstünlikli iş alyp barmakda möhüm ähmiýete eýedir. Biz döwletimiziň goldaw bermeginde ýenümlük şertlerde satyn alnan tehnikalarymyzyň talabalaýyk peýdalanlymagyna aýratyn ähmiýet berýäris. Bu bolsa olaryň hyzmat ediş möhletini uzaldýar we netijeli işlemegini üpjün edýär. Synag möhleti bilen işe alnan hünärmenleriň kesgitli döwürden soň ýerine ýetiren işleriniň netijeleriniň seljermegi arkaly diňe üçden birini hemişelik işe geçirmek hojalyk jemgyýetimizniň işewürlük nusgasynyň özboluşly aýratnylygydyr. Munuň özi işleriň netijeliliginiň pese düşmezliginiň we hünärine ökde işçileri saýlap almagyň ygtybarly ýollarynyň biridir - diýip, tejribeli işewür üstünligiň syrlaryny paýlaşýar. Hojalyk jemgyýetinde möwsüme görä, 300-den 500-e çenli hünärmen zähmet çekýär.

Gahryman Arkadagymyzyň şu ýylyň 29-njy sentýabrynda Germaniýa Federatiw Respublikasyna bolan iş saparynyň çäklerinde geçirilen Türkmen-german işewürlük forumyna gatnaşmak hojalyk jemgyýetiniň hünärmenleri üçin täze tejribeleri öwrenmekde, innowasion tehnologiýalar babatda hyzmatdaşlygy ösdürmekde uly ähmiýete eýe boldy.

Watanymyza halal zähmeti bilen gazanylýan üstünliklere goşant goşýan raýatlaryň hormat-sarpasy belent tutulýar. Şu ýylyň 25-nji sentýabrynda mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 32 ýyllygy mynasybetli ýurdumyzyň bedew batly ösüşlerine mynasyyp goşant goşan ildeşlerimiziň hatarynda «Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýetiniň oba hojalyk boýunça direktorynyň orunbasary Hojamyrat Altaýewiň Türkmenistanyň «Watana bolan söýgüsü üçin» medaly bilen sylaglanmagy halal zähmeti bilen ýokary hilli önümleri öndürýän ussatlaryň amala aşyran ajaýyp işlerine döwlet derejesinde berlen bahadyr. Bizem «Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýetiniň agzybir işgärlerine alyp barýan asyly işlerinde täze üstünlikleriň hemra bolmagyny arzuw edýäris.

«Ajaýyp ussat halal önümleri» hojalyk jemgyýetinde mallardan saglyýan süýt «Täze Aý», «Zamana», «Aýaz baba», «Ak maýa» ýaly hususy kärhanalara ugradylýar.

Biznes reklama

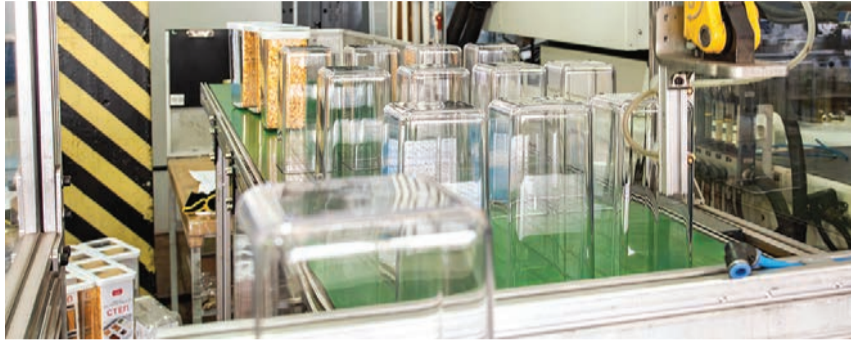
Plastmassa önümçiligi

Dünya bazary

ABS-nyň global maglumatlar we işewürlük boýunça statistik platformasynyň hasabatyna laýyklykda, 2023-nji ýylyň jemleri boýunça dünýäniň plastmassa bazary 712 milliard amerikan dollary möçberinde bolar. Bu görkeziji 2020-nji ýylda 580 milliard amerikan dollaryna deňdi. Degişli hünärmenleriň çaklamalaryna görä, 2028-nji ýyly çenli bu görkeziji 750 milliard amerikan dollaryna ýeter. Şeýlede 2023-nji ýyldan 2033-nji ýyly çenli bazaryň ýyllyk ösüş depgininiň 4 göterim ýokarlanyp, 1 trillion 50 milliard amerikan dollaryndan gowrak bolmagyna garaşylýar.

1950-nji ýylda dünýäde bary-ýogy 2 million tonna plastmassa öndürildi. Ilatyň köpelmegi, satyn alyş güýjüniň ýokarlanmagy, plastik gaplara bolan islegiň artmagy netijesinde, asyryň başyndan bäri dünýäniň plastmassa önümçiligi, takmynan, iki esse ýokarlandy. Häzirki wagtda gurluşyk, öý-hojalyk enjamlary, lukmançylyk guralary, azyk gaplamakda ulanylýan arzan hem-de köpugurly plastmassa önümleriniň ýyllyk kuwwaty 370 million tonna golaýlady. 2060-njy ýyly çenli bolsa 3 esse artyp, 1 milliard tonnadan geçmäge garaşylýar. Ýeri gelende bellemek, dünýäde her ýyl 10 göterime golaý plastik galyndylar gaýtadan işlenilýär.

Häzirki wagtda plastmassa önümleri durmuşyň islendik ýerinde ulanylýar. Şol bir wagtyň özünde-de soňky ýyllarda daşky gurşawa iberilýän täsiri babatdaky aladalar hem artýar. Sebäbi ýylda bir gezeklik ula-

nylyan gaplaryň 1-2 million tonnasy dünýä ummanlaryna zyňylýar. Bu bolsa biodegrirlenip bilinýän ekogaplaryň önümçiliginiň ösmegine getirdi. Statistik platformanyň soňky maglumatlaryna görä, dünýäniň biodegrirlenip bilinýän plastmassa bazarynyň bahasy 2026-njy ýyly çenli 20 milliard amerikan dollaryndan gowrak bolar.

Hytaý bazary

ABS-nyň global maglumatlar we işewürlük boýunça statistik platformasynyň hasabatyna laýyklykda, 2023-nji ýylyň sentýabr aýyna çenli Hytaýda her aý, takmynan, 6,8 million tonna plastmassa önümi öndürildi. 2020-nji ýylyň ýanwar aýyndan bäri, ýurtda plastik önümleriň iň ýokary aýlyk önümçiligi 2021-nji ýylyň dekabry aýynda hasaba alyndy. Şol aý hytaý kompaniýalary tarapyndan plastik önümleriň 7,95 million tonnasy bazara goýberildi.

Häzirki wagtda Hytaý dünýäniň iň uly plastmassa öndürijisi bolup, bu bazaryň üçden birini tutýar. Soňky ýyllarda ýurduň plastmassa önümleriniň paýy zygiderli ýokarlanýar. Has dogrusy, 2014-nji ýylda ýyllyk ösüş depginini 26 göte-

rim artan bolsa, 2020-nji ýylda bu görkeziji 32 göterime ýetdi.

Dünýä plastmassa önümçiliginiň merkezi hökmünde belli Hytaý döwleti soňky 10 ýylda degişli önümleriň eksportyny 2 esse artdyrdy. Ýurtdan 2019-njy ýylda umumy mukdary 14 million tonnadan gowrak plastmassa önümleri dünýä bazarlaryna ugradyldy. Gündogar Aziýa we Ýuwaş ummany sebitleri, Demirgazyk Amerika, Ýewropa we Merkezi Aziýa ýurtlary «Made in China» milli haryt nyşanly plastmassa önümlerini esasy import edijiler hasaplanylýar.

Ýeri gelende aýtsak, Hytaý hökümeti 2017-nji ýylda ýurda daşary bazarlardan getirilýän plastik galyndylarynyň importyny gadagan etdi. Mysal üçin, Ýaponiýadan Hytaýa getirilýän plastik galyndylarynyň mukdary 2017-nji ýyldaky 749 müň tonna 2018-nji ýylda 46 tonna çenli azaldy. 2020-nji ýylda bolsa bu görkeziji bary-ýogy 7 tonna deň boldy. Bu statistik maglumatlaryň netijesinde, Hytaýdaky senagat galyndylarynyň 65 göterimi gaýtadan ulanyldy. Hytaý «Made in China 2025» meýilnamasynyň çäklerinde 2025-nji ýyly çenli gaýtadan işlemegiň derejesini 79 göterime çenli ýokarlandyrmagy maksat edinýär.

Türkmen bazary

Soňky ýyllarda ýurdumyzda gahimiýa zawodlarynyň artmagy netijesinde, plastik gaplary öndürýän kärhanalar peýda bolup başlady. Polietilen we polipropilen gaplaryny öndürijileriň esasyalarynyň biri «Begler ýoly» hususy kärhanasydyr. 2014-nji ýylda esaslandyrylan bu kärhana «Algap» haryt nyşany bilen dürli ululykda iýmüt, himiýa serişdeleri, süýt we konditer önümleri üçin plastik gaplary, miwe we bakja önümleri üçin sebetleri öndürýär. Kärhananyň önümçilik kuwwaty bir gije-gündiziň dowamynda ortaça 10 – 15 tonna önüm öndürmäge niýetlenilendir. Çig mallaryň ýerli hususyýetçiler tarapyndan üpjün edilmegi ekologiýa taýdan arassa plastik önümleriniň bahasynyň elýeterli bolmagyny şertlendirýär.

«Begler ýoly» hususy kärhanasy tarapyndan öndürilýän plastik gaplar Russiýa Federasiýasyna, Azerbaýjana, Gruziýa, Owganystana, Gazagystana eksport edilýär. Şeýle-de 2019-njy ýylyň maý aýynda Daşkent şäherinde geçirilen «AGRO-PACK – 2019» sergisiniň çäklerinde Özbegistanyň «Sabe» doňdurma öndürijisi bilen şertnama baglaşyp, şol ýylyň iýun aýynda 1 litrlik gaplaryň 50 müň sanysyny eksport etdi. Şondan bäri bolsa özbek kärhanasynyň aýlyk sargyt mukdary 250 müňe çenli ýokarlandy. Mundan başga-da, kärhana «Miras», «Sähetli türkmen», «Ýigit», «Guba gara», «Täze Aý» hususy kärhanalarynyň, «Owadan ulke», «Sap taslama», «Ajaýyp Ussat», «Bäs nur», «Oguz ýol» hojalyk jemgyýetleriniň buýurmalary esasynda hem önümçilik işlerini alyp barýar.

Sahypany taýýarlan: **Jahantäç ÖWEZOWA**, TDIM-iň Halkara gatnaşyklary institutynyň talyby, «Biznes reklama».

2023-nji ýylyň jemleri boýunça dünýäniň plastmassa bazary 712 milliard amerikan dollaryna deň bolar.

«Begler ýoly» hususy kärhanasynyň önümçilik kuwwaty bir gije-gündiziň dowamynda ortaça 10 – 15 tonna önüm öndürmäge niýetlenilendir.

Önümçilik we eksport

www.br.com.tm

Braziliýa diňe futbolyň ýurdy däl

Aslynda, Braziliýa diňe, köpimizdiň göz önümizde futbol janlanýar. Emma Latyn Amerikasynda ýerleşen bu döwlet futboldan başga-da köp ugurlarda dünýäniň öndebaryjysy hasaplanýar. Meselem, azyk senagatynda. Has anyk aýtsak, Braziliýa şeker, soýa we kofe öndürmekde dünýä lideridir.

Şeker

Braziliýa dünýäde iň köp sarp edilýän azyk önümleriniň biri bolan şekerini önümçiliginde ýylyň-ýylyna birinji orny ynamly ýagdaýda özünde saklap gelýär. Internet maglumatlary 2022-nji ýylda tutuş dünýä boýunça şekerini we şekerden edilen önümlerini eksportynyň 23 göteriminiň Braziliýanyň paýyna düşendigi ni görkezýär. Has takygy, Braziliýa geçen ýylda umumy bahasy 11,2 milliard amerikan dollaryna deň bolan şeker we şekerden edilen önümleri eksport etdi. «Job Economia» seljeme merkeziniň çaklamalaryna görä, 2023-2024-nji ýylyk möwsümde Braziliýanyň şeker önümçiligi we eksporty rekord derejäge ýeter. Ýagny hasabat döwründe Braziliýanyň şeker önümçiliginiň 42,7 million tonna (2022-2023-nji ýylyk möwsümde bu görkeziji 37 million tonna deň boldy), eksportynyň bolsa 32,3 million tonna (2022-2023-nji ýylyk möwsümde bu görkeziji 27,1 million tonna deň boldy) ýetmegine garaşýar. Şeýlelikde, Braziliýa dünýäniň şeker eks-

portyndaky paýyny 50 göterime çenli artdyryp biler. Bilermenler Braziliýanyň şekeriniň has köp mukdaryny eksport etmäge hem mümkinçiliginiň bardygyny, emma muňa logistika şertleriniň bökdençlik döredýändigini aýdýarlar. Has dogrusy, soýa we kofe ýaly önümlerini eksportynyň artmagy şekeriniň daşary ýurtlara iberilýän möçberine öz täsirini ýetirýär.

Soýa

Edil şekerde bolşy ýaly, soýa önümçiliginde hem Braziliýanyň 2023-nji ýylda rekordlary täzelemegine garaşýar. Has takygy, «ANEC» assosiasiyasynyň bilermenleri ýurduň soýa eksportynyň 101 — 103 million tonna boljakdygyny çaklaýan bolsalar, «Oil World» seljeme merkezi bu görkezijiniň 99,8 million tonna deň boljakdygyny ýazýar. Braziliýanyň soýa eksportynda bu görkezijilerden hem ýokary geçmegi ahmal. Çünki eýýäm ýanwar — oktýabr aýlarynda 92,78 million tonnadan gowrak soýa daşarky bazarlara ugradyldy. Bilermenler geljekde ýurtda soýa önümçiliginiň yzygiderli artjakdygyna garamazdan, onuň eksportynyň azalmagynyň mümkindigini aýdýarlar. Muňa sebäp hökmünde ýurduň içinde soýadan bioýangyç öndürýän önümçilikleriň giňelmege görkezilýär.

Soýanyň önümçiligi barada aýdanymyzda, 2023-2024-nji ýyldaky hasylyň ýurduň taryhynda rekord derejäge — 161,4 million tonna barabar bolmagyna garaşýar. 2023-nji ýylda soýa hasylynyň üçden birine golaýy — 54,5 million

tonnasy ýurduň içinde gaýtadan işleniler. Munuň özi bolsa 2022-nji ýyl bilen deňeşdirilende, 3,6 million tonna köp bolup, bu ugurdaky rekordyň hem täzelemegine garaşýar.

Kofe

Ýokarda belleşimiz ýaly, Braziliýa kofe önümçiliginde we eksportynda hem dünýäniň iň öňdäki ýurdy hasaplanýar. «Conab» statistika agentliginiň çaklamalaryna görä, 2023-nji ýylda Braziliýada 2,26 million gektardan 54,94 million halta (her biri 60 kilograma deň bolan) kofe öndüriler. Şeýlelikde, ýurduň kofe önümçiligi geçen ýyl bilen deňeşdirilende, 7,9 göterim ýo-

karlanar. Ýeri gelende bellesek, umumy hasylyň 37,43 million haltasy dünýäde iň hyrydarly görnüşleriň biri arap kofesi bolup, bu görkeziji geçen ýyldakydan 14,4 göterim artar.

Braziliýanyň kofe eksporty 2022-nji ýylda 6,9 göterim azalyp, 39,8 million halta deň boldy. 2023-nji ýylyň 8 aýynda bolsa bu görkeziji 22 million haltadan geçdi.

Bulardan başga-da, Braziliýa mekgejöwen, pagta ýaly oba hojalyk ekinleriniň hem esasy öndürjisi we eksport edijisi hasaplanýar. Şulardan ugur alyp, Braziliýany diňe futbolda däl, eýsem, agrosenagatda hem dünýäniň iň ösen döwletleriniň hataryna goşmak bolar.

Taýýarlan: **Mätgurban MÄTGURBANOW**, TDIM-iň Halkara gatnaşyklary institutynyň talyby, «Biznes reklama».

Daşogzuň we Lebabyň şalyçylary şertnamalaýyn borçnamalaryny üstünlikli ýerine ýetirdiler

30-njy noýabrda sanly ulgam arkaly geçirililen Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisiniň barşynda wise-premyer T. Atahallyýew ýurduň welaýatlarında möwsümleýin oba hojalyk işleriniň alnyp barlyşy barada hormatly Prezidentimize hasabat berdi.

Hasabatnyň çäklerinde wise-premyer Daşoguz we Lebap welaýatlarynyň ekerançylarynyň şaly hasylyny ýygnamak boýunça şertnamalaýyn borçnamalaryny üstünlikli ýerine ýetirendiklerini döwlet Baştutanymyza habar berdi.

Lebaply şalyçylar önde goýlan belent sepgidi eýelediler. Olar 10200 gektar meýdanda ýetşdirilen bereketli ekinde 47200 tonnanyň ýerine 47732 tonnadan gowrak hasyly ýygnaýlar. Welaýatyň ekerançylyk meýdanlarynda şalyň galan hasylyny ýygnamak işi gyzgalaňly dowam edýär.

Kerki, Halaç, Hojambaz, Köýtendag, Çärjew, Dänew, Darganata etraplarynyň ussat şalyçylary pellehana ilkinjileriň hatarynda geldiler. Şu ýyl ekin meýdanlarynda şalyň ýokary hasyl berijiligi bilen tapawutlanýan «Nukus-2» görnüşi ýetşdirildi.

Ýetşdirilen hasyly ýygnamakda daşary ýurtlardan satyn alnan kuwwatly tehni-

kalaryň güýjünden netijeli peýdalanýldy. Orak möwsümünde «CLAAS TUCANO-430», «Keys» ýaly tehnikalaryň 166-sy ulanyldy.

Şeýle-de Mary welaýatynda gant şugundyrynyň hasylyny ýygnamak işleriniň dowam edýändigini, ýygnaýan hasyly talabalaýyk saklamak we gaýtadan işlemek boýunça zerur çäreleriň görüýändigini barada aýtdy. Mallaryň ýyly we dok gysladylmagy üçin hem ähli tagallalar edilýär. Häzirki wagtda mallar üçin taýýarlanan ot-ýimleri olaryň gysladyljak ýerlerine daşamak boýunça degişli işler alnyp barylýar.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, oba hojalygynyň döwletiň ykdysadyýetiniň esasy pudaklaryndan biridigini belläp, ýerden ýokary hasyl almak üçin welaýatlarda oba hojalyk işleriniň agrotehnikä möhletlerde we talabalaýyk ýerine ýetirilmegini gazanmagyň zerurdygyny nygtady we wise-premyere bu işleriň geçirilişini hemişe gözgeçilimde saklamagy tabşyrdy.

Taýýarlan: **Orazly ÖWEZOW**, Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Döwlet gullugy akademiýasynyň diňleýjisi.

Russiýa Federasiýasy rekord mukdarda galla eksport eder

Russiýa Federasiýasynyň Oba hojalyk ministrliginiň habar bermegine görä, ýurtda galla ekilen meýdanlaryň 98 göteriminde hasyly ýygnamak işleri tamamlandy. Russiýaly ýer eýeleri şu ýyl gallanyň 151 million tonna hasylyny aldylar.

Bellenilişi ýaly, howa şertleriniň çylşyrymly bolandygyna garamazdan, şu ýyl Russiýada dänelik ekinler bol hasyl berdi. Mysal üçin, ýurtda 99 million tonna bugdaý hasyly ýygnaýdy. Şalyň bolsa 1,1 million tonnasy ýygnaýyp, bu görkeziji geçen ýylyň degişli döwründäkiden 24 göterim ýokarydyr.

Russiýa Federasiýasynyň oba hojalyk ministri Dmitriý Patruşewiň aýtmagyna görä, ýurt boýunça 2023-nji ýylda galla

eksportynyň 65 million tonna ýetmegine garaşýar. Ýeri gelende bellesek, bu Russiýanyň taryhyndaky rekord görkeziji bolar.

Taýýarlan: **Atajan GANDYMOW**, Döwletmämmed Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň talyby.

Özbekistan 951 million amerikan dollarlyk miwe we gök önümleri eksport etdi

2023-nji ýylyň ýanwar — oktýabr aýlarynda Özbekistan 145,9 müň tonna gawun we garpyz eksport etdi. Bu ugurda geçen ýylyň degişli döwründäkiden 8 göterim ösüş gazanyldy. Ýurduň gawun we garpyz eksportynyň umumy bahasy 39,6 million amerikan dollaryna deň boldy. Bu ýurduň taryhyndaky iň ýokary görkezijidir.

Mundan başga-da, goňşy döwlet şu ýylyň 10 aýynda umumy bahasy 53,5 million amerikan dollaryna deň bolan 260,2 müň tonna sogany (geçen ýylyň degişli döwründäkiden 65,3 göterim ýokary), umumy bahasy 52,9 million amerikan dollaryna barabar 45 müň tonna üljäni (geçen ýylyň degişli döwründäkiden

58,9 göterim ýokary) eksport etdi.

Özbekistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Statistika agentliginiň maglumatlaryna görä, umumylykda, 2023-nji ýylyň ýanwar — oktýabr aýlarynda miwe we gök önümlerini jemi 1 million 467 müň tonnadan gowragy daşarky bazarlara ugradyldy. Miwe we gök önümlerini eksportynyň umumy bahasy bolsa 951,3 million amerikan dollaryna deň boldy. Şeýlelikde, Özbekistanyň miwe we gök önümler eksportynyň fiziki görwürümi 2,4 göterim, pul möçberi bolsa 4,5 göterim artdy.

Taýýarlan: **Şerifmuhammet HOJAYEW**, Türkmenistanyň Telekomunikasiýalar we informatika institutynyň talyby.

Braziliýa 2022-nji ýylda umumy bahasy 11,2 milliard amerikan dollaryna deň bolan şeker we şekerden edilen önümleri eksport etdi.

2023-nji ýylda Braziliýada 2,26 million gektardan 54,94 million halta (her biri 60 kilograma deň bolan) kofe öndüriler.

Biznes reklama

10

Jahan habarlary

www.br.com.tm

Türkmenistanyň wekiliýeti Stambulda geçirilen «Halal EKSPÖ — 2023»-e gatnaşdy

24 — 27-nji noýabr aralygynda Türkiýe Respublikasynyň Stambul şäherinde geçirilen «Halal EKSPÖ — 2023» sergisine Türkmenistandan wekilçilikli topar gatnaşdy. Olaryň arasynda Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň hem wekiller bar.

Dünýäniň 40-dan gowrak döwletinden 500-e golaý kompaniýa Stambul sergi merkezinde guralan ekspozisiýalarda öz halal önümlerini görkezdi.

Bu sergä her ýyl azyk önümçiligi, azyk tehnologiýasy, kosmetika, derman önümleri, dokma önümleri öndürýän dünýäniň öndebaryjy kompaniýalary gatnaşdylar.

Yslam Hyzmatdaşlygy Guramasynyň geçiren bu özboşlyk sergisinde dünýäde halal önümçiligi eksport etmek boýunça öňden iş alyp barýan ýurtlar bilen hyzmatdaşlygy ýola goýmak meseleleri ara alnyp maslahatlaşyldy.

Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň Metbugat gullugy.

Germaniýa dört günlük iş hepdesini synag eder

Germaniýanyň kärhanalarynyň we guralalarynyň 45-sinde öňdäki ýylyň fewralyndan başlap, dört günlük iş hepdesi synag görnüşinde giriziler. Bu barada DPA habarlar gullugyna salgylanýan «Report.az» ýazýar.

Fewraldan başlap, soňky alty aýyň dowamynda kärhanalar wezipe borçlaryny ýerine ýetirmekte 80 göterim wagt hem-de 100 göterim zähmet hakyny tölemek şerti bilen dört hepdelik iş hepdesini synag ederler.

Taslama gatnaşyjylaryň ýarysyndan gowragy işgär sany 9-48 adam arasyndaky kiçi kärhanalardyr, 14 göterimi işgär sany 249 adamdan durýan iri kärhanalardyr.

Fewrala çenli olar ýörite seminarlarda taýýarlanar. Maksatnamanyň ylmy bölegini durmuşa geçirmek Wilgelm adyndaky Westfal uniwersitetine ýüklendi.

Taýýarlan: **Aýgül MATDYÝEWA**, Döwletmämmed Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň talyby.

Dünýädeki iň uly aýsberg hereket edip başlady

Takmynan, 4000 inedördül kilometr meýdany tutýan äpet buz bölegi hereket edip başlady. Bu hakda «Euro-news» habar berdi.

«A23a» ady bilen bilinýän dünýäniň iň äpet buz bölegi kontinentden 1986-njy ýylda aýryldy hem-de şu wagta çenli Weddel deňzinde hereketsiz ýatdy. Degişli hünärmenler aýsbergiň herekete geçmegini howanyň temperaturasynyň gyzmagy bilen düşündirýärler.

Ýeri gelende aýtsak, geçen hepde Birleşen Milletler Guramasynyň Baş sekretary Antonio Guterres Antarktida boldy. İş saparynyň çäklerinde Baş sekretar ähli ýurtlaryň baştutan-

laryny global temperaturanyň ýokarlanmagyny, iň bolmanda, 1,5 gradusa çenli çäklendirmek üçin zerur çäreleri durmuşa geçirmäge çagyrdy.

Taýýarlan: **Mahym ÝAZDURDYÝEWA**, Türkmenistanyň Oguz han adyndaky Inžener-tehnologiýalar uniwersitetiniň mugallymy.

Russiýada 160 sany emeli buzda typylýan meýdançalaryň açylyş dabarasy boldy

29-njy noýabrda Russiýanyň 160 sany emeli buzda typylýan meýdançalarynyň açylyş dabarasy boldy. Gyzyly meýdançadaky buz düşekleri her gün sagat 9:00-dan 23:30-a çenli hereket edýär. Onda her tapgyr bir sagat dowam edýär. Mundan başga-da, buzda typmagy halaýanlar üçin dynç günleriniň ilkinji dört tapgyry mugtdur.

10-njy dekabrdan 25-nji fewral aralygynda bolsa Olimpiýa oýunlarynyň çempiony Alina Zagitowa buzly meýdançada dürli gimnastika sapaklaryny geçirer. Hepdäniň şenbe günleri bolsa myhmanlar hokkey oýnamak üçin mümkinçilik alyp bilerler. Bu ýurduň Çagalar hokkey mekdebiniň tälimçileri tarapyndan geçirilýär.

Buz meýdançasynyň gapdalynda Täze ýyl ýarmarkasy açylyp, bu ýerde gys tagamlaryny dadyp görmäge mümkinçilik bolar. Şeýle-de myhmanlar bu ýerden ýadygärlik sowgatlaryny satyn alyp bilerler.

Buzda typmak ynsanyň beden sagdynlygyna hem oňaýly täsir edýär.

«The Financial Times» ýylyň iň täsirli zenanlarynyň sanawyny düzdi

WOMEN of 2023

«The Financial Times» ýylyň iň täsirli zenanlarynyň sanawyny düzdi.

Aktrisa Margo Robbi, aýdymçy Beyonse we Ýewropa komissiýasynyň başlygy Ursula fon der Lyaýen «The Financial Times» britan gazetiniň

tamamlanyp barýan ýylyň iň täsirli zenanlarynyň 25-siniň sanawynyň başyny çekdi.

Sanawda şeýle hem nigeriýaly ýazyjy we şahyr zenan Lola Şoneýn, «Suntory Beverage and Food» ýapon azyk kompaniýasynyň baş direktory Maki-ko Ono, wenger alymy Katalin Kariko, dizaýnçy Fibi Faýlo, hindi aktrisasy we aýdymçysy Aliýa Bhatt, «General Motors» kompaniýasynyň baş direktory Meri Barra, şweýsariýaly syýasatçy Karin Keller-Zutter we beýlekiler bar.

Taýýarlan: **Şemşat BEGMYRADOWA**, Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň iç keselleriniň propidewtikasy kafedrasynyň assistenti.

Soňky 8 aýda Eýranyň daşary söwda dolanyşygy 75,5 milliard amerikan dollaryna deň boldy

Şu ýylyň 21-nji martyndan 20-nji noýabryna çenli döwürde Eýran Yslam Respublikasynyň daşary söwda dolanyşygy 75,5 milliard amerikan dollaryna deň boldy. Bu barada Eýranyň Gümrük müdirligi habar berdi.

Çeşmede bellenilişine görä, soňky 8 aýyň dowamynda Eýran Yslam Respublikasy umumy bahasy 42 milliard amerikan dollaryna deň bolan 25 million metr tonna harydy import edipdir. Eksportyň umumy mukdary 90 million tonna, umumy bahasy bolsa 32 milliard amerikan dollaryna deň bolupdyr.

Eýranyň Gümrük müdirligi ýurduň daşary söwda dolanyşygy baradaky ýokarda getirilen maglumatlara gazyň, nebitiň, elektrik energiýasynyň we inžener-tehniki hyzmatlaryň eksportynyň goşulmandygyny hem mälim etdi. Müdirligiň ýolbaşçysy eger-de gazyň, nebitiň,

elektrik energiýasynyň we inžener-tehniki hyzmatlaryň eksportyndan düşen girdeji hem goşulyp hasaplanylsa, ýurduň daşary söwda dolanyşygynda azyndan 10 milliard amerikan dollary möçberde oňyn tapawuda eýedigini nygtady.

Taýýarlan: **Annamuhammet ANNAGURBANOW**, Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Döwlet gullugy akademiýasynyň diňleýjisi.

Türkiýe noýabr aýynda 23 milliard amerikan dollardan gowrak önümleri eksport etdi

Noýabr aýynda Türkiýe Respublikasynyň eksporty geçen ýylyň şol aýy bilen deňeşdirilende, 5,2 göterim ýokarlanyp, 23 milliard 11 million amerikan dollaryna deň boldy. Ýurduň noýabr aýyndaky importy bolsa geçen ýylyň degişli döwründäkiden 5,6 göterim azalyp, 28 milliard 931 million amerikan dollaryna barabar boldy. Umumylykda noýabr aýynda Türkiýäniň daşary söwda dolanyşygy 51 milliard 942 million amerikan dollaryna deň bo-

lup, bu görkeziji geçen ýyldakydan 1 göterim pesdir.

2023-nji ýylyň ýanwar — noýabr aýlarynyň jemi boýunça Türkiýäniň daşary söwda dolanyşygy 565 milliard 667 million amerikan dollaryna deň bolup, şonuň 232 milliard 915 milliony eksportyň, 332 milliard 752 milliony bolsa importyň paýyna düşýär. Şeýlelikde, şu ýylyň 11 aýynda ýurduň daşary söwda dolanyşygy geçen ýylyň degişli döwrüne garanynda, 0,6 göterim ýokarlandy.

Taýýarlan: **Akmuhammet DÖWLETMYRADOW**, Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar we informatika institutynyň talyby.

2030-njy ýylyň Bütindünýä sergisini geçirmek üçin Saud Arabystanyň paýtagty Er-Riýad şäheri saýlanyldy.

Hindistan Respublikasy 2028-nji ýyla çenli ýerasty kömür gazylyp alnyşygy üç esse artdyrmagy maksat edýär.

Biznes reklama

12

Горизонт

www.br.com.tm

Финансовый гороскоп на неделю с 4 декабря по 10 декабря 2023 года

Овен 21.03 - 19.04

У представителей данного Знака Зодиака ожидаются небольшие заминки в начале недели, так что первый блин будет комом. Это не начало полосы неудач, а просто небольшие трудности. В конечном итоге данная неделя

рискует стать самой благоприятной для Овнов за всю осень и первую половину зимы. Овнам можно и нужно быть амбициозными, чтобы не терять мотивацию. Для сохранения и увеличения доходов можно полагаться на интуицию.

Телец 20.04 - 20.05

Тельцы совершенно точно входят в число самых сильных духов Знаков Зодиака. Их волю сложно сломить, но на этой неделе они смогут стать еще более сильными и продуктивными. Бесконечные проблемы и не-

урядицы начнут сходить на нет, но даже сейчас астрологи советуют внимательно считать деньги, тратя их только с пользой. Что касается заработка, то в этом плане Тельцы смогут показать невероятные результаты.

Близнецы 21.05 - 21.06

Продуктивность Близнецов окажется на высоте. Сейчас то самое время, когда нужно больше трудиться, чтобы добиться финансового прогресса. Улучшить самочувствие и настроение поможет своевременный отдых. Переутом-

ляться не стоит, ровно как и сидеть без дела. В хорошем расположении духа будет гораздо проще преодолевать неприятности и проблемы, принимать важные решения, поэтому нужно не забывать про развлечения.

Рак 22.06 - 22.07

Ракам можно смело совершать любые покупки, но лучше делать это на волне позитива. Им в погоне за богатством и признанием поможет хорошее настроение. Пришла пора избавиться от непри-

ятных мыслей. Астрологи советуют сфокусироваться на важных делах. Неделя должна пройти под девизом «Терпение и труд, все перетрут». Деньги любят упорных и непоколебимых людей.

Лев 23.07 - 22.08

У Львов начинается время, когда полезной будет работа в команде. Можно спрашивать советы у надежных людей. Стоит остерегаться агрессивных личностей. Эксперты сайта dailyhoro.ru советуют не ждать

у моря погоды, а действовать, оставаясь вовлеченными во все самые важные дела. Это наилучшее время для заключения сделок, для массовой закупки товаров и для продвижения бизнеса, идей.

Дева 23.08 - 22.09

У Дев в конце осени и начале зимы ожидается энергетический подъем большой силы, что очень хорошо скажется на делах и финансовой стабильности. Планеты помогут людям этого Знака усилить биополе и

сохранить удачу рядом с собой. Ближе к концу недели желание работать увеличится, поэтому в четверг, пятницу и на выходных можно смело заниматься решением самых трудных задач, творческой деятельностью, покупками.

Весы 23.09 - 22.10

Весам необходимо срочно избавиться от сомнений и страхов, касающихся работы и финансовой сферы в целом. Звезды расположились таким образом, что эта неделя станет удачной для

новых начинаний, дорогостоящих приобретений, но не смотря на это от эмоциональных покупок все равно лучше отказаться: уделить внимание стоит запланированным тратам.

Скорпион 23.10 - 21.11

Скорпионам стоит начать действовать. Это касается в первую очередь денег и работы. Осторожность тоже не будет лишней, но звезды и планеты находятся в крайне хорошем положении, так что пришла пора избавления от финансо-

вых проблем. Нужно с самого утра понедельника настроиться на продуктивный лад. На выходных полезно будет вложить деньги в собственную внешность, стиль. Можно слегка обновить гардероб, купить подарки к грядущим праздникам.

Стрелец 22.11 - 21.12

Стрельцы благодаря сильной Меркурию и Марсу смогут избавиться от всего, что мешает им прокладывать свой путь к мечте. На этой неделе звезды и планеты помогут этим людям найти в себе силы

для борьбы с вредными финансовыми привычками, вирусными программами и неуверенностью. Астрологи советуют думать чаще о себе, не превращая помощь другим в безграничный альтруизм.

Козерог 22.12 - 19.01

Эта неделя будет очень хорошей в финансовом плане для Козерогов. Представителям этого Знака можно фокусировать все внимание на любых делах, на

шопинге. В веренице дел важно находить время и для развлечений. Такое вложение средств тоже будет полезным. Нужно чередовать важные дела и работу с отдыхом.

Водолей 20.01 - 18.02

Звезда и планеты сейчас любят стремительность, смелость. Крупные траты разрешены, но по возможности лучше совершать их в свободное от работы время. Самыми лучшими днями для работы станут по-

недельник и вторник. Водолеям стоит остерегаться токсичных людей, людей-манипуляторов. Есть риск потратить много сил и времени впустую. Лучше направить энергию на заработок денег и поиск новых источников дохода.

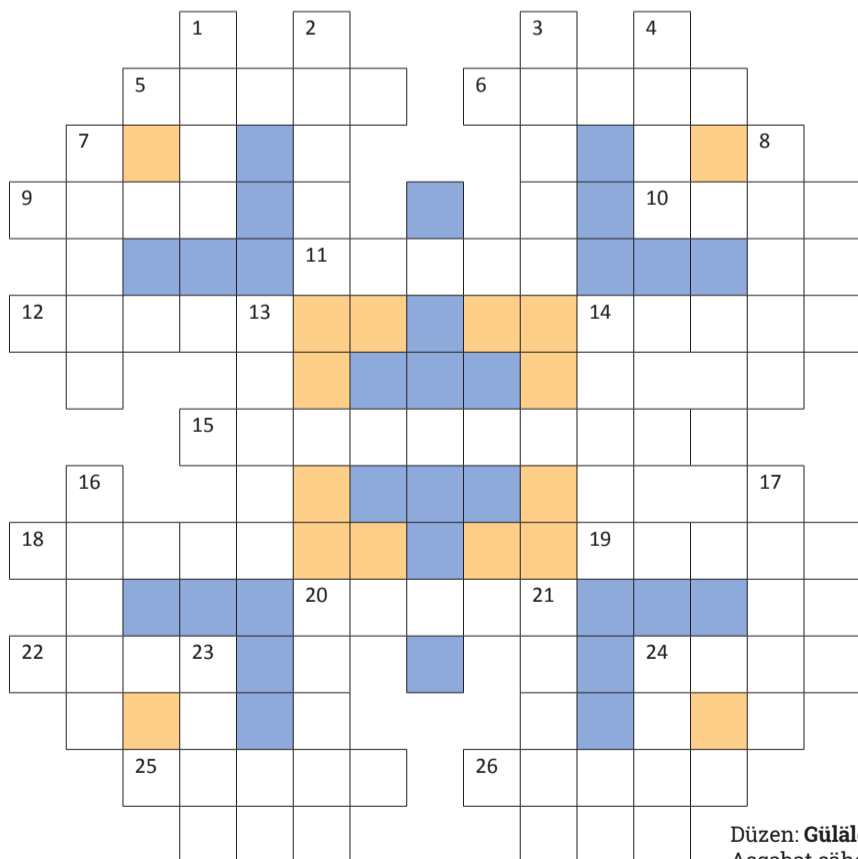
Рыбы 19.02 - 20.03

Рыбам с высокой вероятностью удастся совершить важные покупки и решить накопившиеся проблемы на работе. Главное сейчас – надеяться лишь на себя. Астрологи отмечают возможность высокой активности со

стороны недоброжелателей. Вполне вероятно, что они постараются помешать важным делам Рыб. Нужно смотреть в оба и не наживать себе новых врагов. В остальном неделя невероятно позитивна и благоприятна для любой работы.

KROSSWORD

Дүзен: **Гүлалек БАЙЛЫҒЕВА**,
Ашгабат шаһериндәки саз уғруна йөрителешдирелен 42-нји орта мектебинин мөдиринин тербийеçилик ишери бойунча орунбасары.

SOWALLAR:

Dikligine:

1. «Ykbalym işigin aklym ... etdi». 2. «Teke, ýomut, gökleň, ýazyr, ... // Bir döwlete gulluk etsek başimiz». 3. «Bir ... aldyrsa elden owlagyn, // Bala sesin diňläň, salar gulagyn ...». 4. «Tilkilenip gezdim, adym ... oldy». 7. «Iýsem, içsem, joş bolsam, // Ýatsam ... içinde». 8. « ... jindesin geýip, git diwana garyş-da». 13. Magtymgulynyň pederi. 14. «Kimsäm bardyr, ýara arzym ýetirsin, // Yşk ... köydüm gitdim köz bile».

Keseligine:

5. «Ili gökleň, ady — ..., // Näzli dildardan aýryldym». 6. Magtymguly Pyragynyň goşgularyny awar diline terjime eden Dagystanyň halk ýazyjysy ... Gamzatow. 9. «Meňli hanym ýeňin dişläp, // Bizden ki ... eýleýir». 10. «... Haka döneli, // Indiden soň ýaş bolmar sen». 11. «Aryflar bar, başa baglar keçeler, // ...-... sorsaň, many seçiler». 12. «Älem içre bir ah ursam bir ..., // Eda bolar ynsan, gelmez pil gurba». 14. «... jennet içre garmyzy güle, //Gerek hoşroý perizagy ýigidiň». 15. «Gözüm gaýra düşmez, köňül eglenmez, // ..., söz-

16. «... ýeten goç ýigitler, // Döküp-saçmaly dünýädir». 17. «Zalymlar unudar zikri-Allany, // ... alyp gymmat satar gallany». 20. «Yşk ýolun ... eýläp, // Gelen barmyýaranlar?». 21. «Bäş pul diýip, Hakdan dilär garny aç, // Bäşni tapan ... eder on bolsa». 23. « ... , bilbil mesgen tutan // Howaly baglar görüner». 24. «Teke, ýomut, ýazyr, gökleň, ... ili bir bolup, // Kylsa bir jaýga ýörüşni, açylar gül lälesi».

lär tili türkmeniň». 18. «Haktagalla, bu ne — niçik ahwaldyr, // Dury diýp içdigim ... çykypdyr». 19. «Iliňden gitseň ..., // Şonda bolar sen biçäre». 20. Magtymguly Pyragynyň aýal dogany. 22. «Säher tur, Hudaýa ýalbar, // Yslam öýüň ... galsyn». 24. «Her kim ýamanlasa deňi-duşuny, // Özi müşgil eder ... işini. 25. «Bilmeyen soranlara aýdyň bu garyp adymyz, // Asly — gerkez, ýurdy ..., ady Magtymguludyr». 26. «Öňünde belent dag, serinde ..., // Deňizden öwser ýeli Gürgeniň».

Gazetiň geçen sanyndaky krosswordyň jogaplary:

Dikligine:

1. Kuba. 2. Diňli. 3. Duman. 4. Gana. 7. Pekin. 8. Dawut. 13. Adana. 14. Daýna. 16. Gaýra. 17. Baku. 20. Praga. 21. Agrar. 23. Laos. 24. Akar.

Keseligine:

5. Tunis. 6. Duşak. 9. Nawa. 10. Abaý. 11. Ispan. 12. Litwa. 14. Durun. 15. Malaýziya. 18. Malta. 19. Alban. 20. Polşa. 22. Aral. 24. Ahuw. 25. Kongo. 26. Katar.

4 декабря 1946 года – в Москве, на «Заводе малолитражных автомобилей», выпущен первый легковой автомобиль – «Москвич-400».

4 декабря 1998 года – стартовал американский космический челнок «Endeavour» со вторым модулем Международной космической станции «Unity» на борту.

Wekilbazar söwda bazasy isleg bildirýän taraplara ýokary hilli polipropilen haltalary hödürleýär!

Wekilbazar söwda bazasynda dürli görnüşli çörek we çörek önümlerini, ýokary hilli polipropilen haltalary, tehniki kislorody öndürýän sehler hereket edýär. Kärhananyň 6 sany dükanynda azyk we azyk däl harytlar halka hödürlenilýär.

<https://wsb.com.tm>

tm-wsb-mr@mail.ru

+993 558 61174

Mary welaýatynyň Wekilbazar etrabynyň S.A.Nyýazow (Mary-Baýramaly) şaýolunyň 12-nji kilometri.

Möçberi 16 sahypa Formaty A3 A-112927 | Indeksi 169493 | Gazet 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bäri çykýar | Bahasy 2 manat 50 teňňe | 14757 tiraž.

Biznes reklama

Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi

BAŞ REDAKTOR
Seýitmyrat GELDIÝEW

HABARLAŞMAK ÜÇIN TELEFON BELGILERIMIZ:
Işgärler bölümi: 23-77-93; Buhgalteriýa: 23-77-92;
Mahabat bölümi: 23-77-96; Jogapkär kätib: 23-77-95.

E-POÇTA: biznesreklama@sanly.tm
WEB-SAÝTYMYZ: www.br.com.tm

BIZIŇ SALGYMYZ:
Aşgabat şäheriniň Bitarap
Türkmenistan şaýolunyň 593-nji jaýy.

